8e jaargang
nummer 6
19 december 2013

Samengevat

Capablanca als filmster

AVRO-wereldtoernooi 1938

Mijn meest recente weekendtoernooi

Tweemaandelijks cluborgaan van Schaakcombinatie HTV

Edwin Miedema

uw vakman voor grote en kleine klussen in
Den Haag/Leiden en omstreken:

renovaties
badkamers
timmerwerk
loodgieterswerk

Contactgegevens
e-mail: info@edmiedema.nl
website: www.edmiedema.nl
telefoon: 070-3106928 en 06-23665905

Titelpagina: José Raúl Capablanca y Graupera in 1915 (fotograaf onbekend)

Inhoud

4 Colofon
5 Van de redactie / *André Wagner*
6 Interne competitie
7 Externe competitie
19 Mijn meest recente weekendtoernooi / *Melchior Vesters*
27 Succesvol Pomartoernooi / *André Wagner*
28 Schaakkoorts / *Pim van der Meiden*
30 Haags AVRO-toernooi / *Willem Goudriaan*
33 Een nieuw begin (slot) / *André Wagner*
42 Schaakagenda

Samengevat is het clubblad van Schaakcombinatie HTV
Verschijnt 6x per jaar
Redactie: Pim van der Meiden (hoofdredactie), André Wagner (eindredactie)

8e jaargang nummer 6 - 19 december 2013

Kopijdatum volgende clubblad: 15 februari (verschijnt 20 februari)
Kopij tijdig inleveren bij: Pim van der Meiden (gwvandermeiden@ziggo.nl)

Colofon

Bestuur

Voorzitter		
Ben Spierings	voorzitter@schaakcombinatiehtv.nl	3629780
Secretaris		
Kees van Gelder	secretaris@schaakcombinatiehtv.nl	7809595
Penningmeester		
Sander Pauw	penningmeester@schaakcombinatiehtv.nl	3615975
PR & Sponsoring (a.i.)		
vacant	pr@schaakcombinatiehtv.nl	
Wedstrijdleider extern		
Geurt Jan v.d. Meiden	wl-extern@schaakcombinatiehtv.nl	06-53583480
Wedstrijdleider intern		
Piet Sikkes	wl-intern@schaakcombinatiehtv.nl	4490512
Jeugdleider		
Ton Bodaan	jeugdleider@schaakcombinatiehtv.nl	3912062

Commissarissen

Webmaster		
Eric Alvares	efsalvares@hotmail.com	06-41330092
Materiaalbeheerder		
vacant		

Jeugdbegeleiding

Ton Bodaan, Melchior Vesters, Twan van der Togt, Stella Roeleveld, Koos Roeleveld, Mei Luk, Ricki Luk, Cor Kanters, Hugo van der Laan, Geurt Jan van der Meiden

Speellokaal: Bosbeskapel, Bosbesstraat 5, 2564 PA te Den Haag, 070-3689796
Speelavond: Donderdag
Speeltijden: Jeugd tot en met stap 2: 18:30 tot 19.30 uur;
Jeugd stap 3 en hoger: 18:30 tot 19:45 uur;
Senioren: vanaf 19:45 uur
Contributie: senioren: € 105 per jaar; jeugd: € 95 per jaar; gezinslid tweede junior: € 15 korting per jaar; derde junior: € 30 korting per jaar; girorekening 5255286 t.n.v. Schaakcombinatie HTV
Internetsite: http://www.schaakcombinatiehtv.nl

Wereldkampioenen

Voor de één is verliezen pijnlijker dan voor de ander. Echt pijnlijk wordt het als een buitenstaander een goedbedoelde opmerking maakt om iemand te complimenteren en er vervolgens twee mensen opstaan om het compliment in ontvangst te nemen.

Volgens de overlevering gebeurde dat in de jaren 80 van de 19e eeuw. Tijdens een banket besloot de gastheer een dronk uit te brengen op ‘de grootste schaker ter wereld’, waarna de aangezeten Wilhelm Steinitz en Johann Zukertort beiden opstonden. Waarschijnlijk is dit verhaal bedacht, maar feit is wel dat men besloot om een match te organiseren. Na zijn winst riep Steinitz zichzelf uit tot wereldkampioen. Nog een paar maal verdedigde hij die titel met succes, tot hij gestopt werd door de Emanuel Lasker. Enkele jaren na zijn nederlaag stierf Steinitz berooid in een zenuwinrichting, slechts 54 jaar oud. Zukertort werd niet veel ouder. Terwijl hij leidde in een Londen’s toernooi bezweek hij aan een hersenbloeding.

De schakers van toen leefden niet altijd gezond en soms hadden ze gewoon domme pech, zoals Carl Schlechter, die erbarmelijk om het leven kwam door longontsteking en ondervoeding op de dag na kerst in 1918. In 1910 had hij bijna Lasker op de knieën, wat ertoe leidde dat die tien jaar lang de boot af wist te houden. De eerste wereldkampioen die geen inkomenszorgen had was onze eigen Max Euwe, wiskundeleraar van beroep en daarna pas schaker. Hij zwom, tenniste en bokste ook, als conditietraining.

Tegenwoordig is het schaakspel enorm gegroeid als wetenschap en hebben we een jonge (en fitte) wereldkampioen in Magnus Carlsen. De recente match met Viswanathan Anand werd uitgebreid verslagen en gevolgd via de moderne media en zelfs het NOS-journaal vond de uitkomst van de strijd genoeg reden om er een paar regels aan te wijden.

Aan de bonte rij wereldkampioenen is hopelijk nog steeds geen einde gekomen en Nederland heeft weer een kandidaat, in de persoon van Anish Giri. Voor ons, volgers, iets om naar uit te zien. Zelf blijven we lekker ‘rommelen in de marge’ in de hoop op kleine succesjes. Succesjes die ik u van harte toewens in het nieuwe jaar.

André Wagner

Interne competitie

Stand na ronde 13 (12 december 2013)

			Score	Wrde	Vwrde	Prt	Ptn	W	R	V	SPrc
1	Hans Segers	A	767,6	80,0	80,0	10	8,5	8	1	1	76,9
2	Gert-Jan Willighagen	B	654,3	79,0	79,0	8	6,0	6	0	2	68,2
3	Melchior Vesters	A	646,5	78,0	78,0	6	4,5	4	1	1	66,7
4	Jan W le Grand	B	627,7	77,0	76,0	8	5,0	5	0	3	59,1
5	Twan vd Togt	A	606,3	76,0	77,0	5	4,5	4	1	0	75,0
6	André Wagner	C	594,5	75,0	74,0	6	3,0	2	2	2	50,0
7	Ton Bodaan	A	581,7	74,0	73,0	6	4,0	4	0	2	61,1
8	Sander Pauw	A	576,0	73,0	75,0	5	3,5	2	3	0	62,5
9	Jan Verheijen	C	545,6	72,0	71,0	10	4,5	4	1	5	46,2
10	Armin Segger	B	518,5	71,0	72,0	10	4,5	2	5	3	46,2
11	Franck Melssen	C	505,0	70,0	69,0	12	7,0	6	2	4	56,7
12	Ben Spierings	B	490,2	69,0	67,0	8	3,5	3	1	4	45,5
13	Eric Alvares	C	478,8	68,0	70,0	7	5,5	5	1	1	70,0
14	Karl Baak	B	456,1	67,0	65,0	6	3,5	3	1	2	55,6
15	Piet Sikkes	C	442,6	66,0	68,0	11	4,5	4	1	6	42,9
16	Rob Dijkstra	D	439,0	65,0	66,0	12	6,5	5	3	4	53,3
17	Cor Kanters	C	434,0	64,0	63,0	7	4,0	3	2	2	55,0
18	Lex vd Meer	D	423,6	63,0	64,0	9	5,0	3	4	2	54,2
19	Peter Vorstermans	A	410,5	62,0	62,0	6	3,5	3	1	2	55,6
20	Geurt Jan vd Meiden	C	384,1	61,0	59,0	4	2,0	2	0	2	50,0
21	Theo Bovenlander	B	382,4	60,0	61,0	1	1,0	1	0	0	62,5
22	Pim vd Meiden	D	373,0	59,0	60,0	10	4,5	4	1	5	46,2
23	Justus v Klaveren	D	363,3	58,0	58,0	10	6,0	6	0	4	57,7
24	Karel Stolte	C	353,5	57,0	53,0	8	5,5	5	1	2	63,6
25	Harold Fikkert	C	325,0	54,0	54,0	7	4,5	4	1	2	60,0
26	Kees v Gelder	C	312,8	53,0	56,0	12	3,5	2	3	7	33,3
27	René Weerts	C	305,9	52,0	52,0	6	3,0	3	0	3	50,0
28	Evert Baak	B	297,9	51,0	49,0	4	2,0	2	0	2	50,0
29	Olav v Leeuwen	B	277,3	47,0	44,0	7	4,0	4	0	3	55,0
30	Jan Bonsel	D	228,0	41,0	40,0	12	4,0	3	2	7	36,7
31	Henk Bouma	D	218,6	39,0	37,0	11	3,0	3	0	8	32,1
32	Wim Vermeulen	D	214,0	37,0	36,0	10	5,0	5	0	5	50,0
33	Eric Kwappenberg	D	178,2	34,0	34,0	8	2,0	2	0	6	31,8
34	Bert v Dijk	D	151,1	29,0	29,0	9	3,0	3	0	6	37,5
35	Maurits Paris	D	139,6	28,0	28,0	1	0,0	0	0	1	37,5
36	Leo Nijst	D	106,0	27,0	27,0	10	2,0	2	0	8	26,9
37	Martin Brummelkamp	D	81,0	26,0	26,0	12	1,0	1	0	11	16,7

Externe competitie

Monsteroverwinning (verslag: André Wagner)

De derde wedstrijd van ons eerste team was een ontmoeting met het eerste van de jonge fusievereniging Raadsheer-Corbulo, bestaande uit een kwartet sterke spelers en een kwartet iets minder sterke spelers. Het zou de eerste keer worden dat ons team met het voltallige basisteam kon aantreden. Helaas was Maarten verhinderd op de speeldag, maar gelukkig is men van de Voorburgse club bereid om vooruit te spelen en een week voor de feitelijke match ging onze man op bezoek in Woonzorgcentrum *De Mantel* om het team op voorsprong te kunnen zetten. Dat lukte prima en zo begonnen we met de rest aan de taak Maarten's voorbereidende werk een goed vervolg te geven.

Twan lukte het niet goed om in de opening met zwart voldoende bewegingsruimte te creëren. Zijn zwartveldige loper had alleen parkeergelegenheid op b8, waardoor de toren op a8 ook nagenoeg immobiel werd. Daar stond tegenover dat er nog veel pionnen op het bord stonden en de witspeler moest gaan zoeken naar wegen om de zwarte stelling te slechten.
Melchior kwam goed uit de opening en stond voor de taak gaten te schieten in de zwarte stelling van zijn tegenstander. Hij kwam langzaam beter te staan en nam de zwakke pion op e6 op de korrel. Als die zou vallen, zou zijn voordeel nog duurzamer worden.
Op bord vier speelden twee Marco's tegen elkaar, beide solide spelers die niet snel in een wilde stelling zouden komen. Ook solide, als altijd, was Aleksander. Hij zette zijn stukken op zijn gemak goed neer en begon toen te zoeken naar mogelijkheden om de druk te vergroten. Sander, naast hem, stak meer tijd in de opening dan zijn opponent, maar daar kreeg hij dan ook wat voor. Hij moest alleen wel blijven uitkijken voor tegenstoten.
Peter had het in zekere zin het zwaarst tegen 'betonschaker' Edo Nitzsche door diens onverzettelijkheid. Het duurde dan ook lang voor er tekening in de strijd kwam en Peter gaten kon gaan prikken in de witte stelling. Jan Willem had een soortgelijke partij aan het laatste bord, met een iets duidelijker kans op voordeel.
In de partij van Aleksander kwam de doorbraak het eerst. Hij rolde de stelling van zijn tegenstander op en na vijf kwartier spelen stonden we op 2-0. Slechts enkele minuten later kwam Marco vragen of hij remise mocht maken en gelet op de tussenstand mocht hij dat van mij. De andere Marco was het met de onze eens en de vrede werd getekend. Een rondje langs de borden leerde dat Twan nog steeds problematisch stond, Melchior flink voordeel had bereikt en Sander ook aan het langste eind leek te gaan trekken. Peter worstelde door in een stelling met alle pionnen nog op het bord, maar Jan Willem prikte door de zwarte stelling heen en toucheerde een punt. De vraag die nu restte was wie de matchwinner zou gaan worden, Melchior of Sander?

Het werd Sander, die in het eindspel de laatste weerstand van zijn tegenstander brak. Enige tijd later volgde Melchior. De verrassendste ontwikkelingen vonden op dat moment plaats op het topbord. De tegenstander van Twan had wat minder nauwkeurig gespeeld en Twan wist zich los te wurmen uit de greep van de witte stukken. Sterker nog, hij kreeg de kans om voordelig af te ruilen en met een paard en een pion extra een greep te doen naar de macht. En het werd nog mooier, want Peter brak eindelijk door en schoof zich naar winst.
De laatste fase van Twan's partij heb ik niet meer gevolgd (voorbereidingen voor een weekendtoernooi combineren slecht met het teamleiderschap), maar ik was er wel gerust op. Tot mijn verbazing eindigde de partij in remise, hoewel dat wel terecht is, aangezien beide spelers kansen hebben gehad.

En daarmee kwam er een monsterscore op het wedstrijdformulier te staan en had SHTV 1 de meeste bordpunten in de tussenstand, hoewel nog steeds een matchpunt achter op Botwinnik 1. Als we deze lijn echter kunnen vasthouden is het kampioenschap als doel zeker niet te hoog gegrepen.

SHTV 1 (1983)	**Raadsheer-Corbulo 1 (1788)**	**7-1**
Twan van der Togt (1981)	Muhannad Kamar (1891)	½-½
Melchior Vesters (2153)	Martin Mellens (1891)	1-0
Maarten Stolte (2050)	Joost Scholten (1859)	1-0
Marco van Straaten (1998)	Marco Vogelenzang (1900)	½-½
Aleksander Henke (1982)	Titus Hylkema (1781)	1-0
Sander Pauw (1926)	Rob van Drunick (1739)	1-0
Peter Vorstermans (1909)	Edo Nitzsche (1688)	1-0
Jan Willem le Grand (1863)	Ben Toledo (1554)	1-0

Eerste team zet zegereeks voort *(verslag: André Wagner)*

Voor ons topteam is de competitie halverwege en we zijn nog op koers. Aleksander en Jan Willem waren verhinderd en in hun plaats had ik Karl en Evert Baak ingezet. Met enig husselen van de spelers hoopte ik dat we de vier sterke spelers van de gastheren op het verkeerde been konden zetten. Toen we waren gearriveerd, bleek hun team ook twee invallers te hebben. Omdat één van de ontbrekende spelers de eerstebordspeler was, zag ik het wel zonnig in, maar het spreekwoord van de beer en de huid bleek volledig van toepassing.

Maarten had het heel gemakkelijk. Al in de opening pakte zijn tegenstander het vierpaardenspel niet goed aan en kwam snel met de rug tegen de muur te staan. Maarten activeerde zijn stukken en na een uurtje spelen was ons eerste punt wel binnen. Melchior had op dat moment een interessante stelling bereikt waarbij beide spelers kansen leken te hebben. Marco was zonder veel moeite uit de opening gekomen en had licht initiatief verkregen. Twan durfde het ook nu weer aan om een positionele opening te spelen. Het middenspel leverde dan ook een

complexe stelling op waar nog niet goed duidelijk was wie de beste papieren had. Dan had Peter een stuk overzichtelijker stelling, waarin zijn tegenstander stevig van zich afbeet en de deur leek dicht te houden. Sander had het lastig tegen routinier Carel Gijsen. Niet dat hij minder kwam te staan, maar overtuigend beter zag het er ook niet uit. Voor Karl gold min of meer hetzelfde en Evert pakte het rustig aan tegen de voorzitter van de KNSB, met onduidelijke vooruitzichten. De broers gaven allebei na de partij aan dat ze wel beter hadden gestaan in het begin, maar daarna met mindere zetten hun voordeel hadden weggegeven.
Even na negen uur kwam Evert naar mij toe. Hij had een remiseaanbod gehad, maar ik had even eerder alle borden bekeken en was er niet gerust op. Evert stond op dat moment iets beter en moest dus doorspelen. Even later was het de beurt aan Karl met dezelfde vraag. Alle muziek was wel uit zijn stelling verdwenen, zo liet hij weten, en dat was eerder mijn indruk ook al. Daar moesten we dus een halfje incasseren. Intussen leken Melchior en Marco niet veel verder te komen en was de stelling van Twan nog steeds superspannend en lastig in te schatten. Twan's tegenstander had een stuk voor twee pionnen geofferd en had meer ruimte. Of dat voldoende was, was nog niet goed duidelijk. De zwartspeler had er een vrijpion in het centrum voor gekregen. Evert verloor langzaam elk voordeeltje dat hij nog had en Sander stond met een slechte loper en een goed paard tegen een paardenkoppel ook niet op snelle winst. En op dat moment kwam Peter naar me toe om te vragen hoe we er voor stonden. Hij moest doorspelen en winnen. Met allemaal remises zouden we ook winnen, maar er hoeft er maar één te struikelen...
En Peter vond de goede weg. Gedecideerd won hij een kwaliteit en dwong zijn tegenstander tot overgave. Evert bood vervolgens remise aan, want elk voordeel was verdwenen en hij vreesde inmiddels voor zijn stelling. Vier partijen afgerond en 3-1 voor. Melchior had minstens remise en Marco had een plusremise in handen, die hij mocht verzilveren. Even later volgde Melchior, want hij was niet zeker of het verstandig was om op winst te spelen. Bij Sander leek het op zijn best remiseachtig en de stelling van Twan was nog steeds tweesnijdend.
Maar Sander speelde zijn zwakke loper om, sloot de damevleugel af en nadat de laatste stukken van het bord waren geruild wist hij met een leep zetje het pionneneindspel in zijn voordeel te beslissen. Plotseling was de buit binnen, terwijl Twan langzaamaan in een vereenvoudigde stelling terecht was gekomen. Hij zadelde zijn tegenstander op met een geïsoleerde vrije dubbelpion, blokkeerde die vakkundig en maakte de overmacht van zijn paard te gelde. De zwartspeler stribbelde nog wel tegen, maar gaf tenslotte op. Waarmee opnieuw een (zwaarbevochten) superscore op het formulier kon worden opgeschreven.

En zo kwam ons eerste team (tijdelijk?) op de eerste plaats van de Promotieklasse. Voor de kerst speelt Botwinnik 1 nog een wedstrijd en kan ons team weer

passeren. Wij gaan nu een ‘winterstop’ in, omdat we in ronde 5 vrij zijn.

BF/Wassenaar 1 (1718)	**SHTV 1 (1952)**	**2-6**
Timo Bottema (2013)	Melchior Vesters (2153)	½-½
Eric van der Marel (1947)	Marco van Straaten (1998)	½-½
Joop Beijersbergen (1902)	Twan van der Togt (1981)	0-1
Jasper Zijlstra (1626)	Maarten Stolte (2050)	0-1
Arash Hoseni (1521)	Peter Vorstermans (1909)	0-1
Carel Gijsen (1764)	Sander Pauw (1926)	0-1
Gerard Meijer (1586)	Karl Baak (1804)	½-½
Eddy Schuyer (1384)	Evert Baak (1797)	½-½

SHTV 2 wint nipt, ondanks plan B (verslag: Karl Baak)

Evert kon reeds na 30 zetten in 40 minuten het eerste punt laten noteren. Veel theorie gevolgd door een vergissing van zijn tegenstander.

Zelf was ik verantwoordelijk voor de gelijkmaker toen ik een aanbeveling speelde, die ik mij meende te herinneren. Toen ik me realiseerde dat dit op een andere stelling sloeg en terugzette kostte dat een stuk.

Koos stond volgens mij als eerste gewonnen, nadat zijn tegenstander een stuk offerde voor een aanval op de witte koning. Slechts enkele zetten had Koos nodig om alle dreiging uit de stelling te halen. Het vervolg had de zwartspeler zich beter kunnen besparen.

Olav kwam na een scherpe opening in een eindspel waar beide spelers het niet verstandig vonden om op winst te spelen, dus werd een halfje genoteerd.

Armin had zin in zijn eerste optreden. Met creatief spel werd zijn tegenstander in het nauw gedreven en tot opgeven gedwongen.

Theo maakte het zich onnodig moeilijk door eerst de kans te missen om een sterk centrum te krijgen. Vervolgens probeerde hij met speculatieve offers de witte koningsstelling te nemen, maar zijn zeer ervaren tegenstander was niet onder de indruk. Het kostte ook nog erg veel tijd, zodat wedstrijdleider André met pijn in het hart moest constateren dat de vlag gevallen was.

Jaimy had in de opening een pion geofferd. De compensatie leek wel verdwenen toen de zwartspeler zijn loper opsloot in zijn eigen koningsstelling. Daarna leek Jaimy de definitieve knock-out steeds uit te stellen met mooie zetten die demonstreerden hoe superieur zijn stelling was. Als beloning mocht hij ook nog de matzet uitvoeren.

Ton had een een moeizame partij met wederzijds remise aanbod. Doch ondertussen hadden we knap last van het door Geurt-Jan gelanceerde plan B (zie het verslag van SHTV 4). Misschien was dat de reden dat zo weinig mensen het remisevoorstel hebben gehoord dat Ton in zeer matige stelling liet lopen, omdat hij het ook niet gehoord had. Uiteindelijk moest hij in het verre eindspel capituleren.

SHTV 2 (1830)	**Pomar 1 (1748)**	**4½-3½**
Ton Bodaan (1921)	Wouter van Markenstein (1790)	0-1
Armin Segger (1859)	Perry van der Meer (1768)	1-0
Olav van Leeuwen (1867)	Kees Vink (1792)	½-½
Jaimy Luk (1819)	Chris Gerritsen (1848)	1-0
Theo Bovenlander (1805)	Felix Ferschtman (1730)	0-1
Koos Roeleveld (1771)	Ton Vissers (1642)	1-0
Evert Baak (1797)	Frits Berendse (1679)	1-0
Karl Baak (1804)	Han Nicolaas (1629)	0-1

12/12/13, het werd nog even spannend *(verslag: Evert Baak)*

Tegen Schaakhuis 2 speelden we een wedstrijd die op papier te winnen was, maar papier is geduldig en je weet nooit waar ze mee komen opdagen. Voordeel was dat we thuis speelden en dat is dan weer beter voor de gezondheid. Prettig omdat Jaimy en ik de avond toch al snotterend doorbrachten.

Iedereen was mooi op tijd, behalve Jaimy, want die moet op donderdag altijd even de voetbaltraining afwerken. Zelfs Schaakhuis was compleet en op tijd, dit seizoen geen gratis bordpunten van Schaakhuis. Ze moesten nu iemand tegenover Koos plaatsen en dat was prettig voor Koos, want bij een eerder treffen moest hij tot 20:45 wachten om het punt te claimen.

Nu rokeerde Koos lang en zijn tegenstander kort. Een opstelling voor de wederzijdse aanval, doch alleen Koos viel aan en wel zo snel, dat hij spoedig gedag zwaaide en naar huis ging. (1-0)

Ondertussen gebeurden er bij Armin rare dingen. Zijn tegenstander begroette hem vrolijk en zei: laten we er een gezellige pot van maken. Onze man stond echter binnen 10 zetten gewonnen, na een klein missertje van de tegenstander die daarna een boos gezicht opzette en dat lang vol hield. Probleem is natuurlijk als je na 10 zetten verloren staat dat je niet wilt opgeven, daar heb je gewoon geen zin in. Nu begon Armin houtjes te verzamelen en ging het van verloren naar totaal hopeloos geploeter. Dit gaf Theo wel de mogelijkheid om de 2-0 te maken. Hij was al met materieel voordeel uit de opening gekomen, toen hij met een dame-offer en vork een stuk won. Hierop volgde direct nog een stuk omdat zijn tegenstander kennelijk even van de kaart was.

Armin bracht, ondertussen een toren en 2 pionnen voor, de 3-0 op zijn naam. De witte stelling van Karl was mooi, zijn tegenstander deed vanaf eerste zet niet veel, maar dacht daar wel lang over na. De a- t/m de d-lijn waren van Karl en van de e- t/m h-lijn beheerste hij de eerste vijf rijen. Bovendien stond hij 2 pionnen voor en had een pion op c7. Het einde weet ik niet; de zwarte vlag was gevallen en wit dreigde (niet te voorkomen) mat in 1 (4-0).

In de stemming gebracht door zoveel moois verwacht u nu een glorieuze voortzetting, maar het werd nog even spannend. Zelf was ik redelijk uit de opening gekomen, maar twijfel over het juiste plan had mijn stelling geen goed gedaan. Olav stond ook dubieus en Jaimy verdacht; alleen Ton had zijn tegen-

stander onder druk, maar dat was geen eenvoudige stelling.
Spoedig kwam ik in een stelling met permanente zetdwang en toen mijn tegenstander ook nog een pion naar de overkant begon te sturen, moest ik de witte vlag hijsen (4-1). Olav probeerde tegenkansen te krijgen of eventueel de stelling naar een ongelijk lopereindspel te sturen. Ook toren tegen 2 stukken was een optie, wat met weinig pionnen ook remisekansen gaf. Zijn tegenstander speelde echter een heel goede partij en Olav kreeg geen kans. (4-2).
Ton had een pion gewonnen en er was veel geruild, zodat Ton een toren en loper had versus toren en paard. De druk op zijn tegenstander werd te groot en Ton gaf een pion terug voor 2 vrijpionnen. Die kostten de kwaliteit en daarna won Ton ook nog het paard. 5-2, waarmee de spanning weer weg was.
Jaimy was zich aan het verdedigen in een toreneindspel dat verloren zou moeten zijn. De opkomende tijdnood van zijn ervaren tegenstander was zijn enige compensatie en die leek hem te redden. Die dacht de zaak te snel te beslissen en gaf zijn pion voorsprong weg. In het pionneneindspel dat vervolgens op het bord stond valt een hoop te analyseren, maar ik denk dat zwart gewonnen stond. Met nog 3 minuten op de klok en waarschijnlijk balend over het foutje deed zwart het niet goed en werd spoedig tot remise besloten (5½-2½).
We staan slechts 1½ bordpunt achter op de beide koplopers. De volgende ronde mogen we tegen Rijswijk 2, één van de twee.

SHTV 2 (1830)	**Schaakhuis 2 (1679)**	**5½-2½**
Evert Baak (1797)	Paul Regeer (1827)	0-1
Armin Segger (1859)	Nadeem Taverne (1755)	1-0
Olav van Leeuwen (1867)	William Giraldo (1680)	0-1
Jaimy Luk (1819)	Patrick Tjioe (1734)	½-½
Ton Bodaan (1921)	Marcel Cruden (1635)	1-0
Koos Roeleveld (1771)	Gerrit Horst (1691)	1-0
Theo Bovenlander (1805)	Marc de Meij (1617)	1-0
Karl Baak (1804)	Guido Onselen (1490)	1-0

SHTV 3 wint weer (verslag: Ben Spierings)

Never change a winning team! Na de mooie overwinning op Botwinnik 3 speelden we dan ook op maandag 28 oktober jl. in dezelfde opstelling tegen HSV 1. Gezien de ratings van de spelers was het op papier een spannend duel en ook in de praktijk werd het een mooie strijd. Als teamleider had ik al snel het gevoel dat een overwinning zeker mogelijk was.
Dat gevoel werd allereerst gevoed door René Weerts die bij aanvang nog geen tegenstander had en vervolgens tegen een opgetrommelde invaller al snel een pion wist te winnen. René wikkelde af naar een eindspel met ieder een dame en een toren en toen ook de torens waren geruild bleef een gewonnen dame-eindspel over.

Aan het topbord speelde Gert Jan Willighagen tegen de clubkampioen van HSV. Het was een gelijkopgaande partij waarin de vrede werd getekend.
Cor Kanters was in zijn partij vol op de aanval gegaan, maar die sloeg in eerste instantie niet door. Vervolgens moest hij een tegenaanval pareren en wist even niet hoe hij verder moest. Cor vroeg of hij remise mocht aanbieden en dat mocht van mij. Kennelijk keek ik wat teleurgesteld, want Cor ging nog even door en pakte de volle buit.
Aan het bord er naast kwam André Wagner remise overeen met zijn tegenstander en ook bij Ed Olvers werd remise overeengekomen, nadat in eerste instantie zijn tegenstander een remiseaanbod af had geslagen gezien het verloop op het scorebord.
Jan Verheijen had in het middenspel een kwaliteit gewonnen en stond die voorsprong niet meer af. Hij boekte een mooie overwinning en stelde daarmee ook de teamwinst veilig.
Piet Sikkes had in een paardeindspel een remiseaanbod afgeslagen. Hij was daarmee solidair met Ed die tegelijkertijd zijn remiseaanbod zag worden afgeslagen. Schouder aan schouder werd er doorgeschaakt. Piet haalde een dame en had nog een vrijpion, de tegenstander had op de andere vleugel twee verbonden vrijpionnen en die wandelden ondersteund door de koning hard naar de overkant. Er zat vrij waarschijnlijk winst in de stelling, maar de partij eindigde in een remise. Piet's nieuwe dame was niet voldoende om te winnen van de overgebleven vijandelijke randpion op de 7e rij.
Zelf was ik als laatste bezig. Ik kreeg vanuit de opening het initiatief toegeworpen. Op zet 4 waren de dames van het bord en kon mijn tegenstander niet meer rokeren. Hoewel ik in zo'n stelling graag de aanvallende partij ben, verdedigde mijn tegenstander zeer taai en kon ik niet goed profiteren. Een tegenaanval pareerde ik niet goed en ik moest plots een vrije randpion met man en macht gaan tegenhouden. Per saldo verloor ik een pion en die kwam ik in het paardeindspel tekort. De stelling was dusdanig dat ik de overgebleven pion niet meer van promotie kon weerhouden.
Een fraaie 5-3 uitoverwinning met een wrange bijsmaak door mijn eigen nederlaag. Het biertje van Ed spoelde de smaak al weer wat weg.

HSV 1 (1689)	**SHTV 3 (1676)**	**3-5**
Bert Corneth (1754)	Gert-Jan Willighagen (1786)	½-½
Nico Vromans (1727)	Ben Spierings (1731)	1-0
Frans Hoogeveen (1817)	Ed Olvers (1726)	½-½
Rob van der Holst (1801)	Piet Sikkes (1668)	½-½
Jacques de Wit (1534)	René Weerts (1643)	0-1
Hans de Haan (1725)	Jan Verheijen (1611)	0-1
Aad Mittertreiner (1662)	André Wagner (1664)	½-½
Wouter Remmerswaal (1488)	Cor Kanters (1578)	0-1

Derde team doet zichzelf tekort (verslag: Ben Spierings)

Op donderdag 21 november jl. traden SHTV 3 (twee keer gewonnen) en Haeghe Ooievaar 1 (twee keer verloren) aan voor de derde ronde in klasse 1B. Het voorafgaande weekend hadden de bevriende clubs samen nog het Haags Weekendtoernooi georganiseerd, maar deze avond werden de degens gekruist en werd het een spannende schaakavond.

De speelzaal werd al vroeg in de avond opgeschrikt door een oerkreet van René Weerts, die kort daarvoor drankjes had gehaald en nu weer snel de zaal verliet. Was de koffie smerig? Was er een drankje omver gegooid? Nee, niets van dat alles, er was (legaal) een stuk van het bord verdwenen. Virtueel stonden we dus al snel een punt achter, hoewel René de rest van de avond stug bleef vechten en hoopte op een wonder.

De eerste daadwerkelijke nul kwam van Ed Olvers, die snel in de problemen kwam met een niet gerokeerde koning. De tegenstander voerde de druk op en incasseerde het punt. Niet veel later maakte Cor Kanters de gelijkmaker. Ik heb het einde niet helemaal gezien, maar zag bij mijn rondje langs de borden dat hij stukwinst dreigde. Gemakshalve neem ik aan dat dat de beslissing bracht. Het team kwam weer op achterstand doordat de nederlaag van René niet alleen meer virtueel was.

Bij de overige vijf borden hadden we niet te klagen. Op het topbord versloeg Gert-Jan Willighagen de op papier veel sterkere tegenstander met een wat ik maar noem “partij uit één stuk”. Zittend op het bord naast Gert-Jan en met een tegenstander die lang nadacht, kon ik uitgebreid genieten van zijn partij. De tegenstander had wilde plannen die op zich duidelijk waren, alleen leek Gert-Jan simpelweg een tempo meer te hebben, waardoor het initiatief werd overgenomen en uitgebuit. André Wagner haalde iets later ook de volle buit binnen. Na een goede partij kwam hij in een eindspel met ongelijke lopers terecht, maar wel met drie pionnen meer. Dat was ruim voldoende.

Met een 3-2 voorsprong zag ik bij Jan Verheijen nog geen duidelijkheid op het bord, stond Piet Sikkes gewonnen en had ik in mijn eigen partij ook het punt wel gerekend. Dat was voldoende voor de teamwinst. Echter, bij Piet ging er toch iets mis, waardoor dat remise werd. En in mijn eigen partij kwam mijn tegenstander met een onverwachte wederopstanding richting mijn koning die ik niet vertrouwde en wellicht iets heb overschat. Ik koos eieren voor mijn geld en pakte de remise, er van uitgaande dat Jan ook wel minimaal een halfje zou pakken. Die was echter in tijdnood gekomen en werd in de verdediging gedrukt en verloor daarbij materiaal. Daarmee werd het toch wat teleurstellend 4-4, maar zijn we nog steeds knap ongeslagen. Onze vrienden van Haeghe Ooievaar zijn daarmee van de hatelijke nul punten af, maar zullen meer punten moeten pakken om degradatie te ontlopen.

SHTV 3 (1676)	**Haeghe Ooievaar 1 (1769)**	**4-4**
Gert-Jan Willighagen (1786)	Henk van Huizen (1978)	1-0
Ben Spierings (1731)	Rafal Zydek (1833)	½-½
Ed Olvers (1726)	Maurits Bons (1736)	0-1
Piet Sikkes (1668)	Rob Warmerdam (1725)	½-½
René Weerts (1643)	Flip Oosterhout (1844)	0-1
Jan Verheijen (1611)	Dan de Jager (1809)	0-1
André Wagner (1664)	Aad van Eijk (1592)	1-0
Cor Kanters (1578)	Dominique Nierop (1631)	1-0

SHTV 4 verslaat Raadsheer-Corbulo 2 (verslag: Geurt Jan v.d. Meiden)

Na de krappe 4½-3½ overwinning tegen Lierse mocht het vierde team nu tegen Raadsheer-Corbulo 2. Op papier een gelijkwaardige tegenstander en dus beloofde het een spannend avondje Bosbeskapel te worden.

Franck op bord 1 speelde boven in de grote zaal terwijl de rest van de spelers beneden speelde. Dit kwam omdat Frank naar verluid te zwaar zou zijn voor de traplift; ik neem aan dat dit vooral lag aan het gewicht van de scootmobiel en niet zo zeer aan Franck.

Het gedeelte van het team wat geen zin had in een lange avond schaken (en veel alcohol, maar daar later meer over) was onze jeugdige inbreng, die kwam van Justus en Thomas. Thomas verknoeide zijn opening en dus stonden we nog voor ik de achternaam (As) van mijn tegenstander had opgeschreven al 1-0 achter. Justus was door mij iets te voorzichtig op bord 7 gezet en trok de score vrij snel weer gelijk naar 1-1.

Mijn vader, in bloedvorm, had mij de laatste weken van elke overwinning die hij had geboekt keurig op de hoogte gehouden. Elke donderdagavond kreeg ik een mailtje met wie of wat hij nu weer had verslagen. Zijn promotie naar bord 4 maakte hem misschien iets te overmoedig. Hij zette een keurige koningsaanval op en offerde een stuk. Bij een snelschaakpartij zou het ongetwijfeld een punt zijn geweest voor de 1-voudig snelschaakkampioen van de Vogelwijk, maar voor een langzame partij was het net te gewaagd.

Lex speelde zeer solide en pakte op bord 5 keurig het punt, waardoor het vrijwel direct weer 2-2 stond. De andere borden gaven wisselende kansen aan, waarbij mijn partij nog de meest negatieve. Frans had eerst een pion gewonnen, daarna weer verloren, maar zijn tegenstander stond wel zeer actief. Door een uitgelokte blunder van zijn tegenstander kon Frans uiteindelijk remise maken en misschien had er wel meer ingezeten, maar dat durfde Frans niet aan (en ik denk ik ook niet).

Intussen had Ard op bord 6 rustig en keurig zichzelf naar een winnende stelling gemanoeuvreerd. Het was nog even wachten op het punt, maar dat kwam vanzelf zijn kant op. 3½-2½.

Mijn stelling was intussen zo beroerd geworden, dat schaaktechnisch er niet veel

meer te winnen was, dus besloot ik plan B maar uit de kast te trekken. Ik zal plan B hier niet helemaal uit de doeken doen, maar de tip staat hierboven. Langzaam maar zeker gaf dit mij iets meer ruimte en na het verlies van een stuk (tegen twee pionnen) kreeg ik zelfs veel meer ruimte. Omdat Franck dus boven speelde, kreeg ik ook de broodnodige beweging en toen ik op een gegeven moment binnen kwam, had Franck net de overwinning behaald. De stelling leek remise te zijn, maar ook hier besliste een blunder anders. Door deze overwinning waren we zeker van de overwinning en bood ik remise aan, wat ook direct werd aangenomen. 5-3.

SHTV 4 (1375)	**Raadsheer-Corbulo 2 (1416)**	**5-3**
Franck Melssen (-)	Lie Zeilstra (1584)	1-0
Geurt Jan van der Meiden (1646)	Jacques van As (1547)	½-½
Frans Coers (1582)	Ben Toledo (1554)	½-½
Pim van der Meiden (1302)	Mohamed Mokadem (1432)	0-1
Lex van der Meer (1322)	John de Vries (1166)	1-0
Ard van der Zwart (1407)	Rob Heufke Kantelaar (1212)	1-0
Justus van Klaveren (1283)	Jelle van der Heide (1493)	1-0
Thomas Luk (1083)	Bert van der Sluis (1336)	0-1

SHTV 4 beleeft zwarte maandag (verslag: Geurt Jan van der Meiden)
Op 2 december speelde het vierde team tegen Schaakhuis 3. Omdat Pim in Londen zat werd Rik benaderd of hij niet kon invallen. Vooraf was hij op trainingskamp gegaan tijdens het Haags Weekend Toernooi en hij durfde een externe wedstrijd in de derde klasse weer aan.

Het begon al slecht, de meestal wel iets te late Frans was de wedstrijd vergeten. We stonden dus na amper een uur spelen 1-0 achter. Ook de andere borden lieten rommelkansen op winst en verlies zien. Thomas won een stuk en daarna ruilde hij alles af en de eerste externe overwinning voor Thomas was een feit. Ook Lex won zeer gestructureerd. Echter Henk en Ard verloren en daardoor was de stand weer vrij snel 3-2 achter.
Alle hoop was nu op ons topbord 1 en tobborden 2 en 3 gericht. Door een stomme rekenfout gaf ik mat weg en dit voorbeeld werd vervolgens door Rik keurig overgenomen maar die gaf een stuk weg. Slotsom was dat we 5-2 achter stonden en al onze hoop lag bij Franck en een mogelijke administratieve blunder van Schaakhuis om de overwinning nog toebedeeld te krijgen. Franck kon gelukkig wel spelen, ondanks twee in onderhoud zijnde liften in zijn flat, en haalde een prima remise binnen. Hierdoor was de schade nog enigszins beperkt. Kortom, een verdiende nederlaag tegen een sterker Schaakhuis.

Schaakhuis 3 (1681)	**SHTV 4 (1441)**	**5½-2½**
R. van der Graaf (-)	Franck Melssen (-)	½-½
Evert Roeleveld (-)	Rik Pronk (1891)	1-0
Osman Bruls (1765)	Geurt Jan van der Meiden (1646)	1-0
Hans Then (1812)	Frans Coers [N.O.]	1-0R
K. Thu (-)	Lex van der Meer (1322)	0-1
T. Ouwehand (1550)	Henk Bouma (1296)	1-0
A. Kiari (-)	Ard van der Zwart (1407)	1-0
Scot Leite (-)	Thomas Luk (1083)	0-1

Eerste bekerwedstrijd met ups en downs *(verslag: André Wagner)*

We moesten even geduld hebben voordat we ons in de strijd om de HSB-beker konden mengen. Eerst moest onze eerste tegenstander bepaald worden in een voorrondewedstrijd tussen het Delftse Prometheus en de Voorburgse schaakvereniging. De Delftenaren wonnen de match met 3-1 en kregen als beloning onze club als tegenstander. Omdat zij een duidelijk lagere gemiddelde rating konden opstellen, besloot ik het team samen te stellen uit spelers van het eerste en derde team, die samen nog steeds relatief gemakkelijk moesten kunnen winnen. Hoe relatief dat was bleek op de avond van 12 december. De teamleider (en eerstebordspeler) van de bezoekers trok wit en de klokken konden aan.

In het eerste uur kwam er al duidelijk tekening in de strijd. Jan Willem had goed gebruik gemaakt van het initiatief van de witte stukken en een pion gewonnen. In zijn bekende degelijke stijl kon hij verder bouwen aan zijn stelling. Ben had al snel een kwaliteit en een pion gewonnen. Zijn stelling was meer dan prettig en hoewel de witspeler niet passief speelde, kwam hij langzaam moeilijker te staan. Mijn tegenstander pakte de opening niet optimaal aan, wat mij een duurzaam voordeel opleverde en ook ik kon de druk gaan opvoeren. Alleen Melchior had een moeilijke start, zoals hij na de partij zelf ook aangaf. Hij moest flink puzzelen om in het middenspel terug te komen.
Het ging steeds beter en het was de vraag wie het eerst een punt zou scoren, Ben of ik. Een tactische wending had mij een stuk opgeleverd, maar vervolgens verprutste ik de drukstelling door een gedwongen dameruil over het hoofd te zien. Zwart kreeg een vrijpion, maar mijn koning stond redelijk dichtbij en kon geneutraliseerd worden. Het zou dus nog wat langer gaan duren, maar het paard meer was er nog steeds. Rond die tijd schudde de tegenstander van Ben hem de hand ter overgave en was de eerste punt binnen. Jan Willem was nog in diep gepeins verzonken, want zijn tegenstander bedacht verrassende zetten die geanalyseerd moesten worden, maar ik zag het zeker positief in. Melchior was zijn openingsproblemen te boven gekomen en ook daar had ik een goed gevoel bij.
Mijn stelling was flink vereenvoudigd en mijn paard was daardoor steeds

doorslaggevender geworden. Een aftrekschaak maakte een eind aan alle twijfel en mijn tegenstander gaf op. Zowel bij Jan Willem (duidelijk beter nu) als Melchior (minstens gelijk) leek het nu een kwestie van tijd voor er ook daar beslissingen zouden vallen en daarom ging ik rustig analyseren met mijn tegenstander, onder het genot van een drankje.
Een halfuur later werden we weer nieuwsgierig naar de wedstrijd, want geen van de resterende spelers hadden zich nog bij de bar gemeld. Jan Willem bleek, zoals verwacht, gewonnen te hebben en de buit was binnen. Maar Melchior keek aan tegen een ver opgerukte h-pion die hij alleen kon stoppen door een kwaliteit te geven. In vliegende tijdnood (de bekerwedstrijden worden dit jaar nog niet met increment gespeeld) knalde onze man zijn zetten op het bord en het leek er op dat hij de deur dicht ging houden, maar een te schielijk opgespeelde pion maakte een einde aan alle illusies en liet Prometheus niet met een nul huiswaarts keren.

We zijn door naar de tweede ronde waar oude bekenden uit de reguliere competitie op ons wachten: Raadsheer-Corbulo komt opnieuw bij ons op bezoek.

SHTV (1853)	**Prometheus (1598)**	**3-1**
Melchior Vesters (2153)	Adriaan ter Mors (1723)	0-1
Jan Willem le Grand (1863)	Piet Hofstee (1657)	1-0
Ben Spierings (1731)	Jan van der Kolk (1413)	1-0
André Wagner (1664)	Koos Swanink (-)	1-0

Zaterdag 28 december 2013
Denksportcentrum Leiden, Robijnstraat 4 (071-5723229)

Het Leidsch Schaakgenootschap organiseert namens de Leidse Schaakbond het traditionele Oliebollen toernooi: snelschaken voor viertallen. Dit jaar worden evenals vorig jaar naast de verenigingen uit de Leidse Schaakbond ook de verenigingen uit de Haagse Schaakbond uitgenodigd.

Dubbelrondige competitie in groepen met gelijkwaardige tegenstanders
Bedenktijd: 5 min.p.p.p.p.

Aanmelden tot 10.00 uur; Aanvang: 10.30 uur; Prijsuitreiking: ± 17.00 uur

Voor deelname opgeven bij Geurt Jan van der Meiden

Mijn meest recente weekendtoernooi

Op wie probeer je eigenlijk indruk te maken? Ga je voor het loffelijk streven van zelfverbetering, of ga je voor de aardse weelde, de roem, en de vrouwen? Nadat ik lang in het eerste kamp had verkeerd, bekeerde ik mij wat gedurende het vorig seizoen tot de ‘dark side’. Oorspronkelijk had ik dan ook een productief uitstapje gepland voor het weekend van 16-17 november, maar vrijdagmiddag bezweek ik alsnog voor zwoel sirenengezang, afkomstig uit de Kerketuinen, thuis van het SBS Bridgehome. Maar ik was vergeten dat tegenover deze schatkamer een kas vol verradelijke serpenten en reptielen ligt. Natuurlijk werd mijn grijpgrage hand gebeten en gestoken. Berouw komt na de zonde.

Nu had ik erop kunnen zinspelen dat ik, tot inkeer gekomen, mijn ‘laatste’ HWT heb gespeeld. Maar zulk een titel wordt niet gepubliceerd door een redactie die tekenen van levenslust wil zien. En tenslotte ben ik ook wel blij dat ik heb meegedaan. Ten eerste wordt het organiserende team, onder wie Ben en André (die meteen dóór ging, na het PK HSB succesvol te hebben geleid), ieder jaar geroutineerder. Ten tweede heb ik veel clubgenoten zien spelen en weet nu dat zij geen excuus hebben om dit blad niet van meer analyse en spektakel te voorzien. En ten derde heb ik zelf ook nog wat aardige zetjes gedaan.

Mijn hand werd ‘gedwongen’, althans zo zou het thema van mijn betere momenten kunnen zijn. De betere zetten die ik heb gedaan, waren haast geforceerd. Hieruit kun je afleiden dat ik op veel momenten onder druk heb gestaan, waar falen direct zou worden afgestraft.

In de eerste ronde speelde ik de opening onnnauwkeurig tegen Ton van der Zijden (1815). Mijn tegenstander had het loperpaar, maar verzuimde de stelling te openen. Hij dwong mij zijn centrum vast te leggen, waarna ik eromheen speelde, een weldra een stuk won.

In de tweede ronde ging ik met wit tegen Robert Boes (1969), met een lange dag voor de boeg (een bye kan je de eerste prijs kosten!), in spaarstandmodus. We hadden al snel beiden nog toren, loper en paard, en zes pionnen, en hij bood remise aan. Maar hij had een isolani, dus... nee bedankt, ik speel nog wel 2½ uur door, veel plezier. Na zeker 1½ uur traag, onveranderlijk afzien gaf hij materiaal weg. Daarna startte het toernooi écht:

Peter Wilschut (2266) - MV

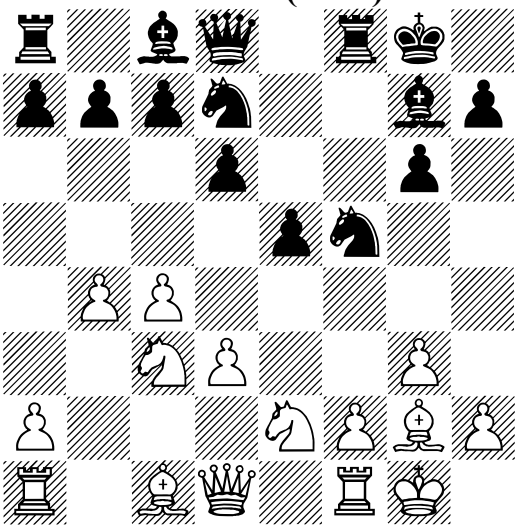

Stelling na 10. b4

In deze partij voelde ik mij al vroeg op mijn gemak. Mijn tegenstander maakte het mij niet moeilijk door vrijwillig op f5 te slaan, mijn paard in het spel te brengen. Op dit moment dacht ik dat hij ook wel inzag dat hij strategisch gezien nog niets had bereikt, dus:

10. ...a5

Met remiseaanbod. Ik wilde graag even naar een feestje, alvorens de avondpartij zou beginnen. Foute instelling! Hierom deed ik de positioneel degelijke, maar niet ambitieuze zet. 10. ...c6 11. b5 Dc7 was interessanter; zwart kan vervolgen met ...Pf6 en ...Le6, en evt. ...d5 doorzetten. In ieder geval is zwarts structuur op de damevleugel nog flexibeler, heeft meer potentieel over dan na de tekstzet.

11. b5 Pc5

Hier was ik tevreden met mijn stelling en hoopte ik dat hij te ver zou gaan in een poging het spel uit balans te brengen.

12. Lb2 Tb8

Niet ambitieus, maar wel solide, werkt gewoon de zwakte van b7 enigszins weg.

13. Pe4 Pe6

Als ik op c5 laat slaan, belandt er eens een wit paard op e4, dat ik nooit meer weg krijg, waardoor mijn winstkansen vrijwel nul zijn.

14. a4 c5

Een verplichtend besluit. Ik redeneerde dat wit, als hij iets wil, mijn controle over veld d4 moet aantasten met f4. Die zet kan ik uiteindelijk niet verhinderen, maar ik kon wel mijn grip op d4 permanent maken.

15. P4c3 Pfd4

Het lukte mij niet om ...Pg5 te laten werken, met het idee Pf5 weg te spelen, en dan ...Ph3† te vervolgen. Daarom tenslotte de solide tekstzet. Ik hoopte dat hij nu niet zomaar zou slaan, omdat zwart meerdere manieren van terugnemen heeft. Maar hij nam zonder enige twijfel, liet zien te snappen wat er aan de hand was.

16. Pxd4 cxd4

Minder leek me ...Pxd4; wit vervolgt met Pd5 en wil dan Lxd4, om tegen zwarts slechte zwartveldige loper te spelen. Het is een zeer klein voordeel, maar mijn tegenstander zou het ongetwijfeld lange tijd gaan koesteren.

17. Pe4 Pc5

De solide zet (op ...b6 heeft wit de optie La3, om ...Pc5 met Lxc5 te beantwoorden), maar ik gaf er wel mee aan dat ik geen enkele winstkans meer had.

18. Pxc5 dxc5 19. Lc1 b6 20. Ta2 Dc7?

Een domme zet en ook om een heel domme reden! 20. ...Dd6 was juist en had mij de nu volgende coördinatie-

problemen bespaard. Ik had deze zet ook gepland, maar toen mijn tegenstander na het uitvoeren van zijn zet van het bord opstond om te ontspannen, deed ik de tekstzet maar snel, om hem weer tot zitten te brengen!

21. f4 Ld7

Ook ...Lb7 is niet aantrekkelijk; wit ruilt op b7 en heeft dan de betere loper over, staat gewoon permanent wat beter.

22. fxe5

Dit is al het eerste moment waarop zwart een onmiddellijke dood moet vermijden!

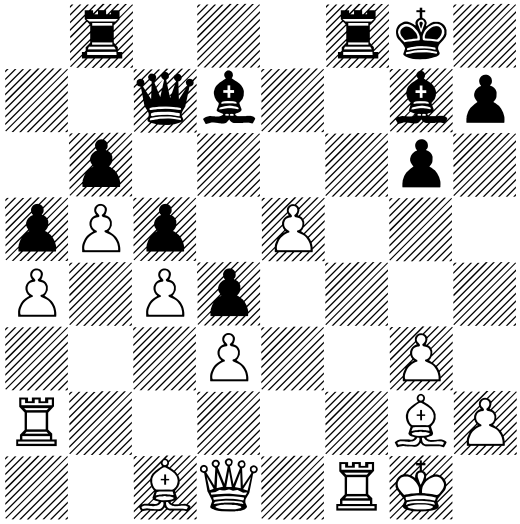

22. ...Lxe5!

Uiteraard is ...Dxe5 uit den boze wegens Lf4, maar veel lastiger om te zien was waarom de gewenste stukruil fout was: 22. ...Txf1†? 23. Dxf1 Lxe5 (23. ...Tf8 helpt ook niet: 24. De1 Dxe5 25. Te2 Df6 26. Ld5† Kh8 27. Tf2 Dd8 28. Txf8† Dxf8 29. Lf4 en wits stukken staan totaal dominant.) 24. Ld5† Kh8 25. Tf2 Dd6 26. Tf7 Le6 27. Tf6! Een prachtige truuk, die ik gelukkig nog bijtijds zag. Zwart is nu machteloos tegen Lxe6, want als hij ...Te8xe6 doet, gaat hij mat op de achterste rij.

23. Lh6 Lg7!

En dat was het tweede moment! Zwart wordt geforceerd uitgeteld na 23. ...Txf1†? 24. Dxf1 Lf5 25. Ld5† Kh8 26. De2 Te8 27. Ta1 Dc8 28. Te1 Ld7 29. Lf7 Te7 30. Lf4 en wit wint. Opnieuw zijn en worden de witte stukken functioneel superieur t.o.v. de zwarte.

24. Ld5† Kh8 25. Lf4 Le5

De enige zet natuurlijk, maar bij het besluiten tot ...Lg7 was dit toch wat lastig te zien, want deze teruggang voelde alsof zwart volledig onvrij was en je instinct is natuurlijk je daaraan te onttrekken.

26. Taf2 Tfe8??

Een blunder en ik weet niet meer waarom. 26. ...Lxf4 27. Txf4 Dd6! en zwart houdt stand. Natuurlijk niet direct torenruil op f4, waarna wit de f-lijn in handen krijgt. Maar na ...Dd6 mag zwart tevreden zijn: hij heeft zijn slechte loper afgeruild en kan na verdere vervlakking nog amper verliezen.

27. Lg5 Le6

27. ...Dd6 zou weer tactisch afgestraft worden, bijv. 28. Tf6! Le6 29. De2 Lxf6 30. Txf6 Lxd5 31. Dxe8† Txe8 32. Txd6 en zwart verliest materiaal. Maar na de tekstzet bereikt wit een strategisch zeer gunstige ruil, waarna zwart ook dodelijk passief staat.

28. Lxe6 Txe6 29. Dg4 Tbe8 30. Tf7

Verpest niets, maar er was al een mooie winst: 30. Tf8† Kg7 31. T1f7† Dxf7 32. Lh6†! Kxh6 33. Txf7 en zwart gaat mat.

30. ...Dd6 31. Lh6 Lf6

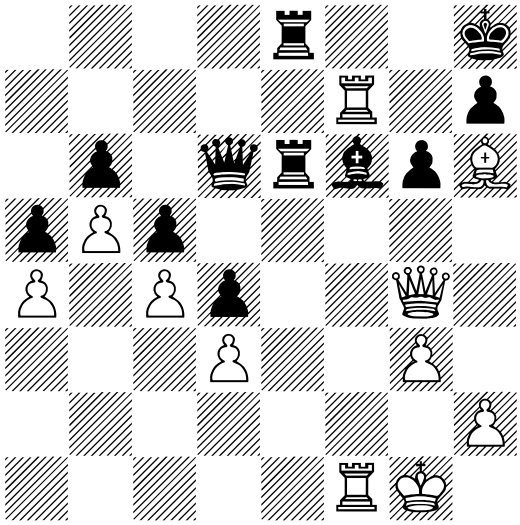

32. T1xf6?
Hier had ik een directe uitmaker voor wit gezien: 32. Dh3! De5 Noodzakelijk, om naar h5 te kunnen, de weg naar h7 te stoppen. Maar nu heeft wit iets prachtigs: 33. Dxe6!! Dxe6 34. T1xf6! en hoe zwart ook speelt, wits dreigingen leveren beslissend materiaal op.
32. ...Txf6 33. Lg7† Kg8 34. Txf6 De7!
Zwart kon alsnog direct ten onder gaan: 34. ...De5?? 35. Dd7
35. Tf8†?
Nu is zwart definitief ontsnapt. 35. Df3 Kxg7 36. Txb6 De1† 37. Df1! en het eindspel is waarschijnlijk gewonnen voor wit, al doet zwart nog een beetje mee. Misschien ging wit niet voor de pionwinst omdat wij zagen dat het fout is om dat direct te doen: 35. Txb6?? De1† 36. Kg2 Te2† 37. Kh3 Df1†! 38. Kh4 Txh2† 39. Kg5 Th5† en wit gaat mat!]
35. ...Txf8 36. Lxf8 Kxf8 37. Df4† Kg7 38. Kf2 Df6!
We zaten inmiddels in behoorlijke tijdnood en ik vreesde dat ik wel eens een verborgen winstvariant voor wit zou kunnen hebben overzien, maar gelukkig was dit niet het geval.
39. Kf3 Dxf4† 40. Kxf4 Kf6 41. Ke4
Hij had mij nog enige zorgen kunnen geven: 41. h4 h5 42. g4 hxg4 43. Kxg4 Ke6 44. Kg5 Kf7 en zwart houdt hier ook remise.
41. ...Ke6 42. h3 g5 43. Kf3 Kf5 44. g4† Ke5 45. Kg3
½-½

Na dit mooie, lange gevecht was het inmiddels te laat om nog weg te gaan. Met mijn opgebouwde chronisch slaaptekort en het gebrek aan vitaminen in het kantineaanbod, had ik niet veel meer over. Gelukkig speelde de tegenstander recht in mijn voorbereiding:

MV - Midas Ratsma (2145)

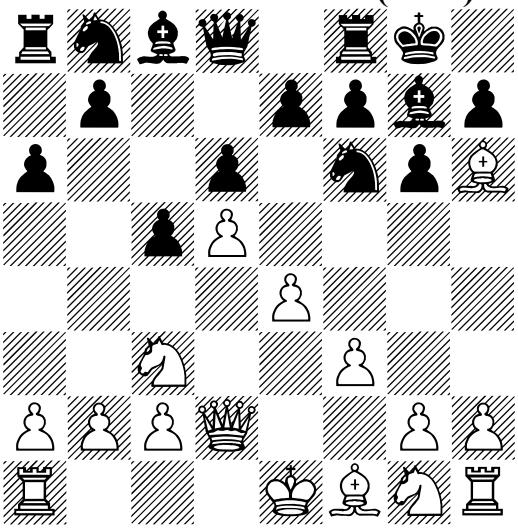

Stelling na 9... a6

10. h4!

Een zet waarmee ik in snelschaak al goede ervaringen had opgedaan. Het idee is 11. h5 Pxh5? 12. Txh5! gxh5 13. Dg5 en het is uit. Merk op hoe nuttig het is dat Lh6 zwarts h7-h5 verhindert.

10. ...b5

Misschien niet de beste, maar ik vind de stelling hoe dan ook al verdacht voor zwart. Op 10. ...Ph5 doet wit 0-0-0, en weldra g4. En in de partij Stefanova (2475) - Socko (2470), Groningen 1998, deed zwart direct 10. ...e6, maar na ruil op g7 en e6 bereikte wit ook daar openingsvoordeel.

11. h5 e6?

Ook matig is ...b4 wegens Pce2, wil toch al richting de koningsvleugel. Maar beter was 11. ...Da5, om in ieder geval niet de zwakke structuur aan te gaan die zwart in de partij krijgt.

12. hxg6 fxg6 13. Lxg7 Kxg7

Wit heeft zelf geruild, omdat de zwarte koning nu wat onveiliger staat. Nu opent wit nog meer lijnen:

14. dxe6! Lxe6 15. 0–0–0 b4

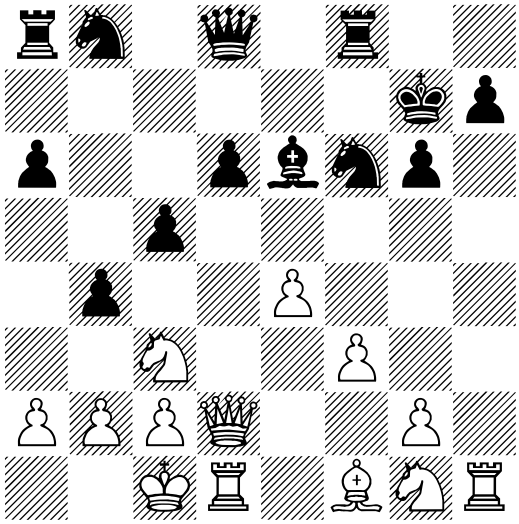

16. e5?!

Wit is prachtig uit de opening gekomen en de zeer directe tekstzet is niet echt slecht, maar simpel spel was al winnend: 16. Pa4 dreigt zowel Dxd6 als Pxc5 en zwart heeft geen redelijke verdediging.

16. ...bxc3 17. exf6† Kg8!?

Wits idee was 17. ...Dxf6 18. Dh6† Kf7 19. Dxh7† Ke8 20. Db7! Df4†, een grappige verdediging, maar wit zal prachtig staan na 21. Kb1 Db4 22. Dxb4 cxb4 23. Ph3! met enorm structureel voordeel.]

18. Dxc3 Pc6 19. Ph3!

Een praktisch gedwongen zet; wit moet zo snel mogelijk zijn stukken erbij halen. Ook in het vervolg doe ik bijna ‘enige’ zetten, waardoor ik weinig hoefde te denken, terwijl mijn tegenstander juist enorm veel rekenwerk aan het doen was.

19. ...Pb4 20. De3

Volgens de computer wint wit makkelijker met 20. Lc4 d5 21. a3 Dxf6 22. Dxf6 Txf6 23. axb4 dxc4 24. Pg5, maar dan had ik meer moeten rekenen. De tekstzet gaat uit van stukken tellen: als wit er duidelijk

meer in het spel heeft dan zwart, is het onvermijdelijk dat wit een overmacht krijgt.

20. ...Lxa2 21. b3?!

Sluit een zwart stuk buiten en is niet slecht, maar de computer ziet meer in de directe aanpak: 21. Pg5! Ta7. Dit was de reden dat ik het niet deed; ik wilde deze toren niet laten meedoen (21. ...Dxf6 22. Pxh7 Df5 23. Ld3 Pxd3† 24. Txd3 Tf7 25. Dh6 is gewoon winnend voor wit.) 22. f7†! Tfxf7!? 23. Pxf7 Lxf7 24. Dxc5! is een motief dat ik niet had gezien.

21. ...Dxf6 22. Lc4†

Zeer natuurlijk, maar de concrete computer ziet nog beter: 22. Pg5 d5! (22. ...Da1† 23. Kd2 Dd4† 24. Dxd4 cxd4 25. Txh7 Tf5 26. Tb7! is een mooie manier om een winnend eindspel over te houden.) 23. Pxh7 Df4 24. Dxf4 Txf4 25. Te1!! en blijkbaar is zwart machteloos tegen het ingrijpen van deze toren. Toch vind ik de menselijke partijzet praktischer.

22. ...d5

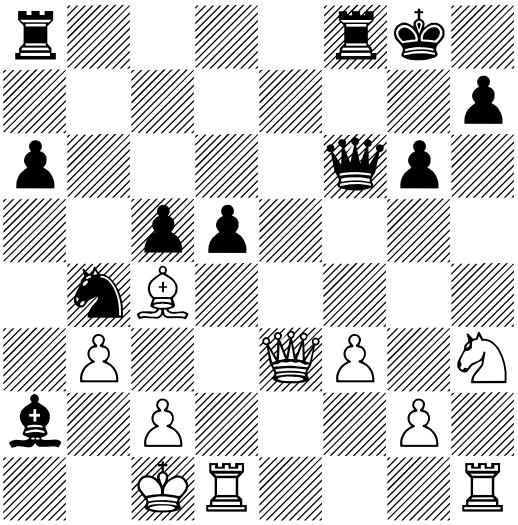

23. Txd5!

Dit offerconcept was natuurlijk de onderbouwing van 21. b3, evenals weldra het tweede torenoffer op de onderste rij!

23. ...Pxd5 24. Lxd5† Kg7?

24. ...Kh8 was taaier, maar wit houdt een sterke aanval en voordeel na 25. Lxa8 Txa8 26. Pg5.

25. Pg5 h5

Berusting. Van tevoren had ik nog gerekend op 25. ...Da1† 26. Kd2 Dxh1 27. De7† (nog harder wint 27. Pe6†! Kg8 28. Pd8† Kg7 29. De7† Kh6 30. Dxf8† en het is uit.) 27. ...Kh6 28. Dxh7† Kxg5 29. Dxh1; dit mooi motief was al mijn bedoeling op zet 21. Ik ging er verder vanuit dat ik de loper ook nog wel zou winnen, en dat blijkt waar te zijn: 29. ...Tad8 30. c4 Lxb3 31. g3! en wint. Wit dreigt onder meer f4†, gevolgd door een dubbele aanval op koning en loper.

26. Pe6† Kh7 27. Pxf8† Txf8 28.Te1

Nu speelt wit met een stuk meer. Zwart probeert nog dameruil te vermijden, maar tevergeefs.

27. ...Dh8 29. Dxc5

En opgegeven, voordat wit op e7 binnenkomt.

1-0

Zo had ik dus 3½ uit 4 en deelde voorlopig de eerste plaats met twee Duitse IM's. Zij hadden onderling in de vierde ronde een korte remise geschoven en ongetwijfeld een goede nachtrust gekregen. Dat betaalde zich uit, want ze

werden uiteindelijk ongedeeld eerste en tweede. Daarbij had meneer Kohlweyer niet te klagen over de relatief zwakke tegenstand (1974 en 1819, onze eigen Jaimy in vorm, maar toch...) die hij in de laatste rondes lootte. Zelf mocht ik in de vijfde ronde tegen de sterkere meester. Het was al heel snel mis:

Thomas Henrichs (2483) - MV

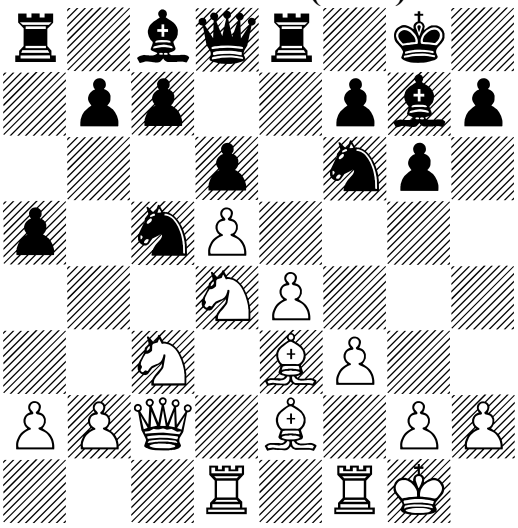

Stelling na 14.Tad1

Tijdens de partij dacht ik hier een stelling met wederzijdse kansen te hebben bereikt. Inmiddels denk ik dat wit gewoon beter staat. Mijn plan met vroeg e6xd5 is nogal ambitieus: zwart heeft nu een structurele zwakte op c7 en hoopt dat activiteit op de e-lijn er genoeg tegenop weegt. Dit verklaart ook mijn volgende zet.

14. ...De7?

In hogere zin is dat al de verliezende zet. Het blijkt weldra dat de dame onveilig staat op de e-lijn, en ook dat zwart pion c7 beter in de gaten had kunnen houden vanaf d8. Ik deed de zet snel, enige verzachtende omstandigheid was dat ik, onuitgeslapen, 20 minuten te laat kwam en dus wat sneller moest spelen. Als ik meer nuances had meegenomen, had ik misschien gekozen voor 14. ...h6!? 15. Tfe1 g5 16. Lb5 Te7 17. Df2.
Tot zover analoog aan de partijmanoeuvres, maar nu komt zwart tenminste tot 17. ...g4, hoewel wit hier ook beter staat.]

15. Tfe1 h6 16. Lf1 g5 17. Pdb5!

Een mooie zet. Er dreigt nu al fraai 18. e5! Dxe5 19. d6!, een motief dat nooit zo krachtig was geweest als Te1 niet een vis-a-vis met De7 had gehad. Ik geef nu mijn fout toe, maar het is al te laat.

17. ...Dd8 18. Df2!?

Een controlerende zet. Zwart hoopte op rommelkansjes na bijv. 18. Lxc5 dxc5 19. e5 Pd7 20. e6 Pe5, hoewel ook dit goed is voor wit.

18. ...b6

Dit verzwakt het witte veld c6, maar terugtrekken met Pa6 was hopeloos passief.

19. Pd4!

Wit ruimt dit veld voor zijn 'slechte' witveldige loper.

19. ...Ld7

Staat loperruil toe, waarna wit op veld f5 kan komen. Maar zwart had geen enkel tegenspel en ik dacht een manier te zien om wit enigszins te neutraliseren.

20. Lb5 Lxb5 21. Pcxb5 Dd7 22. Df1 Kh7!?

Het idee. Zwart wil zo veel mogelijk lichte stukken ruilen, met name zijn loper tegen een paard, en zijn paard gebruiken om f5 te gaan controleren.

23. Pf5 Pg8 24. Ld4 Lf8

Als zwart lopers ruilt, krijgt hij een wit paard nooit meer weg van f5. Met zwarts paard op c5 wég van de ko-

ningsvleugel is het onvermijdelijk dat wit daar een overmacht opbouwt.

25. Lc3 Pe7 26. Pbd4 Lg7!?

Wil nog steeds ...Lxd4, en ik dacht dat er geen tactische weerlegging was. Toch wel.

27. Pxg7! Kxg7 28. f4! Kh7

Helaas kan zwart de boel niet gesloten houden, want wit breekt door na 28. ...g4 29.e5!!, met mooie varianten die ik aan de lezer overlaat.

29. fxg5 Tg8

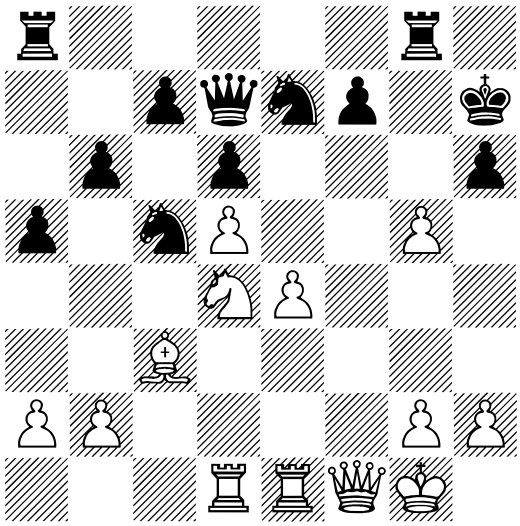

Hier dacht ik nog enige rommelkansjes te hebben: na 30. Dxf7† Tg7 heeft wit geen directe uitmaker, dus krijgt zwart tijd voor ...Txg5 en dan ...Tag8, met tenminste nog enige coördinatie. En nog aantrekkelijker is 30. gxh6 f6! Deze meest positieve zet was ik, bij gebrek aan beter, zeker van plan, en het blijkt dat wit de pion niet kan nemen: 31. Dxf6?? Taf8 32. Dh4 Pg6 33. Dg3 Pf4 34. Pe6 Pcxe6 35. dxe6 Txg3 36. exd7 Ph3† 37. Kh1 Pf2† en zwart is ontsnapt met eeuwig schaak!] Maar de meester maakt het krachtig uit met een door mij gemiste truuk.

30. Pe6! Pxe6?!

Zwart verliest minder snel na 30. ...Pg6 31. Pxc5 dxc5 32. Df5!?, maar staat wel kansloos.

31. Dxf7† Pg7 32. g6

Zwart gaat mat na 32. ...Kh8 33. Df4!, dus 1–0

Nadat ik zo teruggewezen was, deed de laatste ronde er al wat betreft een prijs weinig meer toe. Hierom speelde ik nogal onverschillig en offerde optimistisch twee pionnen in de opening, voor onvoldoende compensatie. Tegenstander Rick Duijker (2268) toonde dit met enkele nauwkeurige zetten aan en toen was het leed snel geleden.

Na afloop bleek dat ik met remise nog een ratingprijs zou hebben gewonnen. Ach, ik richtte mijn pijlen op de schoonheids-/spektakelprijs, waarvoor ik mijn partij tegen Ratsma had ingeleverd. Ondanks mijn subtiele gelobby samen met Geurt-Jan, koos de jury voor het offerfeest dat onze Rik Pronk vierde tegen Ton Bodaan. Goed was het niet, leuk wel, voor Rik dan, en eigenlijk ook voor mij. Rik kreeg een pakket met drie boeken uitgereikt, en ons beider eerste gedachte was zo'n beetje: “Zo, welk boek gaat Melchior het eerst lenen?”

En zo was het misschien stiekem toch nog wel een geslaagd dagje. Iedereen bedankt!

Melchior Vesters

Succesvol Pomartoernooi

Het is een toernooi waar menigeen naar uitkijkt, het rapidtoernooi van de Rijswijkse vereniging Pomar. Het bijzondere is dat het al jaren bekend staat als een toernooi waar gezelligheid belangrijker is dan winnen, hoewel het altijd leuk blijft om met iets naar huis te gaan. De ruime prijzenpot, in natura, biedt aan iedereen een kans op een bescheiden fles wijn, een amandelstaaf (want het is december) of een doosje chocolade. Maar de partijen, dáár gaat het om. Rommelpartijen worden moeiteloos afgewisseld met strakke potten en aan het einde van de dag wordt de schade opgenomen.

Dit jaar was er voor gekozen om de formule met teams te verlaten en een individueel toernooi op te zetten. Dat betekende wel minder deelnemers, want met teams slepen de fanatieke spelers altijd wel een paar clubgenoten mee, maar aan de andere kant was er daardoor meer ruimte in de enige tijd geleden flink verkleinde speelzaal. De deelnemers waren zonder uitzondering spelers uit de regionale competitie, want het toernooi viel samen met een ronde van de KNSB-competitie. Een overmachtsituatie voor de organisatie, maar voor de deelnemers daarom juist veel leuker. De verschillen waren kleiner en iedereen had kans om te scoren.

Een aardig extra'tje, met dank aan Hans Mudde, was dat Anish Giri bereid was gevonden om het toernooi te openen met een eerste zet aan een geïmproviseerd eerste bord. Er waren namelijk nog geen nummers op de tafels geplakt, maar dat kon de pret niet drukken. Ongetwijfeld nog met een jetlag was hij een dag eerder teruggekeerd in Rijswijk en de volgende dag stond alweer een reis naar China op het programma. Het leven van de grootmeester...

Namens SHTV waren er maar liefst zes deelnemers in een veld van totaal veertig en hoewel er met wisselend resultaat werd gepresteerd, wonnen ze allemaal een prijsje. Tijdens het hele toernooi bleek Lothar van der Sluijs (DD) ongenaakbaar en met een 100%-score trok hij de titel naar zich toe, maar achter hem volgden een aantal SHTV'ers. Cor Kanters legde beslag op de 2e plaats en op de gedeeld 3e plaats stonden Armin Segger, Justus van Klaveren en ondergetekende. Daarmee waren de 'hoofdprijzen' verdeeld, maar het werd nog mooier! René Weerts en Thomas Luk mochten in hun ratingcategorie ook nog iets uitkiezen van de prijzentafel.

Het is een cliché, maar de thuisblijvers hadden weer eens ongelijk.

André Wagner

Schaakkoorts

Mijn favoriete schaakfilm

Favoriete schaakboeken hebben we al in vele gedaantes in *Samengevat* voorbij zien komen. Schilderijen aan het schaakspel gewijd, hebben zelfs het omslag gesierd, maar over schaakfilms hebben we het nog niet gehad. Een film die geheel aan het schaken is gewijd, *Schaakkoorts* uit 1925, is wat in een lichte vergetelheid geraakt die onverdiend is. Het was in het jaar 1925 dat Moskou, nog maar kort de hoofdstad van de Sovjet-Unie en de verschrikkingen van revolutie en burgeroorlog nauwelijks te boven, in de ban verkeerde van een internationaal schaaktoernooi, het eerste dat in de jonge Sovjet-Unie gehouden werd. Dit toernooi vormt ook de achtergrond van één van de eerste films van Vsevolod Poedovkin, een pionier van de Sovjetfilm. Film was nog een zwart-witte aangelegenheid en het geluid kwam van een begeleidend orkest of instrument. Een belangrijke rol in de film werd gespeeld door Capablanca. Er gaat een verhaal dat de makers van de film, Poedovkin en Sjpikovski, hem niet hebben verteld dat hij ook nog roem zou gaan oogsten als filmster en dat zij beelden van hem kunstig zouden inlassen in een romantisch verhaal over een jongen en een meisje van wie het geluk verstoord werd door de schaakkoorts van de jongen die in zijn geestdrift voor het spel zelfs het uur van zijn huwelijk vergat. In haar wanhoop wil het meisje zich vergiftigen, maar ze komt een aantrekkelijke man tegen die vertelt dat hij ook een hekel heeft aan schaken, wanneer hij een mooie vrouw tegenkomt. Ze worden verliefd en over de details van hun kortstondige slippertje worden we niet ingelicht. De mooie man is niemand minder dan Capablanca die het meisje meeneemt naar het schaaktoernooi. Daar ziet ze haar vriend die voordat hij zich zou gaan verdrinken, toch nog even op het toernooi kwam kijken. Geheel volgens de regels vindt nu de verzoening plaats. Een film uit 1925, nauwelijks een half uur lang, zonder geluid, gemaakt in een tijd dat het genre nog in een staat van ontwikkeling was, vraagt natuurlijk om concessies van de kijker. Slapstickelementen doen primitief aan: in latere films zijn ze beter uitgewerkt. De authentieke beelden van het oude Moskou in de sneeuw, prachtige oude trams, antieke auto's en wagens met paarden er voor, maken veel goed. De opnamen van het toernooi waar we Marshall, Yates, Torre, Réti en Spielmann zien nadenken, zetten doen en sigaren roken, zijn voor de schaker onmisbare hoogtepunten.

Pim van der Meiden

Nawoord

De film was onlangs, 16 september 2013, in het Filmhuis te zien. In de kapitale drukte heb ik nogal wat leden van SHTV gemist. Misschien komt dat omdat velen hadden gezien dat de film inmiddels ook op You Tube te zien is. Men zij echter gewaarschuwd. Daar circuleren ook gecoupeerde versies, waarin sommige scènes door de verminking onbegrijpelijk zijn geworden. Men moet alleen een exemplaar bekijken die ruim 27 minuten duurt. Voor wie geen Russisch kent: er zijn versies met Engelse ondertitels.

(Enkele foto's uit de film Schaakkoorts*)*

Haags AVRO-toernooi met onze nationale superster Max Euwe

Schaakgeschiedenis in de Dierentuin

Eerst ging er voorzichtig een paar handen op elkaar, maar het applaus zwol snel aan en mondde uit in een ovatie. Het publiek in de grote zaal van de Haagse Dierentuin had op 24 november 1938 duidelijk genoten van de voorstelling. Op het podium stond echter geen artiest, maar een schaker. Zijn naam was Max Euwe. Hij had net een spannende partij gewonnen van de sterke Russische grootmeester Michael Botwinnik.
Euwe had in Nederland de status van een superster. De Amsterdamse wiskundeleraar was in 1935 wereldkampioen schaken geworden door in een match Alexander Aljechin te verslaan. Hoewel hij zijn titel twee jaar later weer aan dezelfde Aljechin moest afstaan, had Euwe in zijn eentje gezorgd voor een schaakkoorts die zijn weerga niet kende. Het was dus niet meer dan logisch dat de AVRO hem uitnodigde voor het grote internationale toernooi dat de omroep in november 1938 organiseerde. De AVRO maakte er een reizend schaakcircus van dat 75 jaar geleden door Nederland trok.

Rondreizend circus
Er werd gespeeld in Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Zwolle, Haarlem, Arnhem, Breda, Utrecht en Leiden. De winnaar zou duizend gulden krijgen, maar - en dat was belangrijker - het recht om de wereldkampioen uit te dagen. Het kostte de AVRO daarom weinig moeite om de acht beste spelers van de wereld achter het bord te krijgen. Het was een indrukwekkend rijtje: Max Euwe, Alexander Aljechin, Paul Keres, Michael Botwinnik, Reuben Fine, José Raoul Capablanca, Salo Flohr en Samuel Reshevsky. “Het is niet te geloven. Dit is het sterkste schaaktoernooi aller tijden”, kondigden de kranten aan, nog voordat een zet was gedaan.

Kapper
Toen de partijen eenmaal begonnen, werden ze dagelijks van uitvoerig commentaar voorzien. Ook was er opvallend veel aandacht voor het ‘randgebeuren’. Zo publiceerde het weekblad *Panorama* op 17 november 1938 een foto van Max Euwe bij de kapper. Euwe doet op de foto zijn best een zo ernstig mogelijk gezicht te trekken, maar je ziet hem denken: wat heeft deze potsierlijke vertoning in vredesnaam met schaken te maken. Ook de spelersvrouwen stonden in de belangstelling, wat leidde tot observaties als: “Mevrouw Aljechin heeft in de Haagse Dierentuin altijd een handwerkje bij zich”, en “Mevrouw Botwinnik houdt haar man nauwlettend in de gaten. Ze waakt over hem als een leeuwin over haar welp”.

De toen nog Tsjechische grootmeester Salo Flohr en zijn vrouw te midden van de welpen.

Aljechin en Capablanca

Tijdens het toernooi ging veel aandacht uit naar het duel tussen de Rus Aljechin en Capablanca. Deze twee gladiatoren op de 64 velden waren al jarenlang verwikkeld in een slepende ruzie. Nooit eerder in de geschiedenis van het schaakspel hadden twee karakters zó met elkaar gebotst. Capablanca was, zoals de Engelsen het noemen, 'every inch a gentleman'. De Cubaanse regering had hem officieel benoemd tot ambassadeur van het land en daar gedroeg hij zich naar. Altijd keurig in een op maat gesneden pak, voorkomend, beleefd en charmant. Niet-roker, en alleen af en toe een glaasje wijn. In zijn ogen was Aljechin, die regelmatig stomdronken achter het schaakbord plaatsnam, en de ene na de andere sigaret opstak, een schande voor het schaakspel. Andersom vond Aljechin de Cubaan een ijdeltuit en een verwaande kwast.

Jaloezie

Afgezien hiervan speelde ook pure jaloezie een rol. Capablanca had in 1927 zijn titel verloren aan Aljechin en kon dat simpelweg niet verkroppen. "Aljechin heeft het levensgeluk van Capablanca vernietigd en sindsdien voelt men in elke partij de haat tussen deze twee tegenstanders opdoemen", aldus *De Telegraaf*. Overigens eindigde de eerste partij tussen de twee kemphanen in De Haagse Dierentuin op 8 november in remise. Later in het toernooi verloor Capablanca, uitgerekend op zijn verjaardag, van zijn aartsvijand. Rivaliteit, maar dan een stuk gezonder, was er ook tussen de Amerikanen Reuben Fine en Samuel Reshevsky. Fine had nog nooit in een toernooi van Reshevsky gewonnen. De echtgenote van Fine vond dat dit maar eens afgelopen moest zijn. "Als je van Reshevsky wint, is het toernooi voor mij al geslaagd", fluisterde zij haar man in. En ziedaar, Fine kreeg het in de Haagse Dierentuin voor elkaar.

In de Haagse Dierentuin, maar dan in 1937.
Max Euwe met de handen in het haar tegen Aljechin.

Zeven pond afgevallen

De winstpartij gaf Fine vleugels. Hij raakte verwikkeld in een nek-aan-nek race om de eerste plaats met Paul Keres. Uiteindelijk hadden beide spelers de eindscore van 8½ punt. Keres werd uitgeroepen tot winnaar, omdat hij - zoals schakers dat noemen - meer weerstandspunten had verzameld. De toegezegde tweekamp om de wereldtitel tussen Keres en Aljechin is er overigens nooit gekomen. De match zou in 1940 worden gespeeld, maar de Tweede Wereldoorlog gooide roet in het eten. Aljechin overleed in 1946. De wereldtitel ging in 1948 naar Botwinnik. Over het AVRO-toernooi van 1938 waren de meeste spelers tevreden. Alleen Aljechin klaagde bij vertrek uit Nederland: “Dit is eens, maar nooit weer. Ik ben door al dat gereis en gedraaf zeven pond afgevallen”.

Willem Goudriaan

(Dit artikel verscheen oorspronkelijk in De Oud-Hagenaar *van 26 november 2013. Kees van Gelder vestigde de aandacht op het artikel. Hans Dwarshuis wist te vertellen dat de auteur lid is geweest van* De Vogelwijk*.)*

Een nieuw begin (slot)

(Het is 2185. Willem Wijnsteen is na een reis door een zwart gat teruggekeerd in een alternatieve realiteit waar nog maar weinig aan schaken wordt gedaan. Na diverse onderzoeken keert hij huiswaarts en besluit de Openbare Bibliotheek te bezoeken. Tot zijn ontzetting ontbreken de schaakboeken, maar een vriendelijke vrouwenstem achter hem trekt zijn aandacht.)

Voor hem stond een beeldschone jonge vrouw met een donkere huid en lang golvend zwart haar, die hem vriendelijk aankeek en herhaalde: “Kan ik u helpen?”
“Eh... ja... eh...schaakboeken,” stamelde Willem, “zijn die er... eh... niet?”
De bibliothecaresse lachte haar perfecte gebit bloot.
“Die zijn er wel, bij de antieke boeken, maar die lenen we niet uit. Ze staan in een speciaal magazijn, waar geen publiek mag komen.”
De teleurstelling moet op Willem’s gezicht te zien zijn geweest, want ze glimlachte en zei: “Maar voor een schaakliefhebber wil ik graag een uitzondering maken. Volgt u mij maar.”
Willem keek haar even bevreemd aan dat ze de regels voor hem overtrad, maar alsof ze zijn gedachten kon raden vervolgde ze: “Ik schaak ook een beetje.”
Heupwiegend ging ze Willem voor. Verbeeldde hij het zich of werd het steeds warmer in het gebouw? Warm was het in ieder geval niet in de ruimte waar de antieke boeken waren opgeslagen.
“Koeltjes hè?” lachte de vrouw, terwijl ze hem (was het uitdagend?) aankeek met haar zwarte ogen. “Dat is nodig om te voorkomen dat ze uit elkaar vallen. De temperatuur en vochtigheid zijn hier ideaal om ze te bewaren. Zoals u weet worden oude boeken al jaren digitaal opgeslagen, maar deze hier zijn zo weinig in trek dat het goedkoper is om ze op deze manier te bewaren.”
Ze liep naar een kast aan de linkerzijde. “Dit zijn onze schaakboeken. Althans, wat we ervan hebben kunnen redden in de loop der tijd.”
Willem zag tot zijn ontzetting dat het er slechts drie waren. Het eerste was een boek met verzamelde partijen van Bobby Fischer, maar het tweede toverde een glimlach op zijn gezicht: *Oom Jan leert zijn neefje schaken*.
“Daar heb ik het nog uit geleerd,” zei hij.
De vrouw trok haar wenkbrauwen op. “Ik wist niet dat daar nog meer exemplaren van waren. Zover mij bekend, is dit het enige dat nog bestaat.”
Willem wilde net reageren toen zijn oog viel op de derde titel: *De WK-match Karpov-Sokolov, Moskou 1987*. “Sokolov,” riep hij uit, “Moskou? In 1987 speelde Karpov tegen Kasparov in Sevilla. Dit kan niet!”
Willem trok wit weg en wankelde. De vrouw, die vreesde dat hij van zijn stokje zou gaan, sloeg een arm om hem heen en loodste hem naar een stoel. Willem sloeg een hand voor zijn mond en fluisterde: “Dat kan niet. Dat kan niet.”

“Wilt u een beetje water?” vroeg de bibliothecaresse bezorgd. Willem knikte wezenloos. Met zachte dwang voerde ze hem naar de lift en eenmaal teruggekomen in de leeszaal leidde ze hem naar een kantoortje waar hij met een zucht neerplofte op een stoel. De vrouw tapte een bekertje water en reikte het hem aan. Willem nipte er eerst even aan en sloeg toen de rest van het koele vocht in één teug achterover.
Toen hij even later weer wat op verhaal was gekomen, zei hij: “U zult wel denken dat ik gek ben, maar ik kan het uitleggen” en hij vertelde het hele verhaal van zijn ruimtereis en wat daarna gebeurd was. Hij besloot met: “...en geloof het of niet, maar ik kom dus echt uit een andere realiteit. Als ik het zo vertel, kan ik zelf nauwelijks geloven dat het waar is.”
Kennelijk lag er een uitdrukking in zijn ogen die haar overtuigde, want de vrouw, die op haar hurken naast hem was gaan zitten terwijl hij zijn verhaal deed, legde een hand op de zijne en zei: “Dat is inderdaad een ongelooflijk verhaal, maar mijn vader is quantumfysicus. Ik kan moeilijk anders dan je geloven. En dit is allemaal nieuw voor je.”
Het drong langzaam tot Willem door dat ze inmiddels was begonnen hem te tutoyeren en hij realiseerde zich dat hij dat helemaal niet erg vond. Hoewel hij nooit een verlegen type was geweest, betrapte hij zichzelf er op dat hij haar nauwelijks durfde aan te kijken. Inwendig maakte hij zichzelf uit voor idioot en keek toch op.
Ineens begonnen haar ogen te schitteren. “Ik weet wat. Ik ben lid van Schaakvereniging Haag en mijn vader is voorzitter. Hij is ook nog eens een autoriteit op het gebied van schaakgeschiedenis. Hij kan ongetwijfeld de hiaten voor je invullen. Waarom kom je niet op onze clubavond, donderdag?”
Willem’s gezicht klaarde op. “Fantastisch, dat doe ik. Bedankt, je bent een schat.”
Hij realiseerde zich wat hij had gezegd en begon te blozen. De vrouw schoot in de lach en zei: “Ik zal je het adres geven.” Snel schreef ze een briefje met alle gegevens.
Een paar minuten later stonden ze bij de uitgang.
“Ik zie je overmorgen,” zei de vrouw.
“Reken maar,” antwoordde Willem. Hij draaide zich om en duwde de deur open. Toen hield hij in, keek over zijn schouder naar haar en zei: “Ik weet niet eens hoe je heet.”
“Christine,” zei ze, “Christine Rockox.”
“Ik heet Willem, Willem Wijnsteen.”
“Tot donderdag, Willem, Willem Wijnsteen,” grijnsde Christine.
Willem knipoogde naar haar en liep fluitend naar huis.

22

Op de avond van donderdag 29 september stopte Willem zijn Padd in een tas en wandelde in een paar minuten naar het adres dat Christine hem had opgegeven.

Om precies half acht stapte hij het speellokaaltje van Schaakvereniging Haag binnen. Het bevond zich in een voormalig woonhuis aan de Bierkade dat was omgebouwd tot wijkcentrum. Christine stond te praten met een kalende, wat corpulente man. Willem's hart begon sneller te slaan toen hij haar zag. Ze keek op, zag hem in de deuropening staan en wenkte hem.
Toen Willem naderbij kwam, zei Christine: "Willem, mag ik je aan mijn vader Nicolaas voorstellen?"
Willem en de kalende man schudden elkaar de hand, terwijl de laatste sprak: "Zo, jij bent dus Willem. Je hebt bepaald indruk gemaakt op mijn dochter. Ze heeft het de hele tijd over je."
Christine sloeg verlegen lachend haar ogen neer en Willem constateerde dat ze bloosde onder haar donkere huid. Tegelijk voelde hij ook het bloed naar zijn eigen hoofd stijgen.
Rockox zag het glimlachend aan en vervolgde: "Christine heeft mij verteld wat voor avontuur je achter de rug hebt. Ik had nooit gedacht dat het echt mogelijk was van de ene in de andere parallelle wereld te komen, maar je bent het levende bewijs, heb ik begrepen. Welkom op ons clubje"
"Dank u," zei Willem. Hij keek om zich heen. "Een leuk zaaltje hier. Hoeveel leden heeft deze club?"
"Dertig," antwoordde Rockox. "We kunnen dus altijd nieuwe mensen gebruiken."
"Dertig," herhaalde Willem. "Uit héél Haag?"
Rockox knikte. "Vreemd zeker voor iemand die, naar ik begrepen heb, uit een wereld met een rijke schaakcultuur komt."
"Inderdaad. Dat herinnert mij: ik wil u iets vragen over..."
"Gary Kasparov," herhaalde Rockox nadenkend. "Christine zei al dat je die naam had laten vallen. Ik heb gezocht in mijn privé-archief en heb ontdekt waarom hij nooit tegen Karpov heeft gespeeld, zoals jij je herinnert. De trein, waarin hij van zijn geboorteplaats Baku naar Moskou reisde voor de match van 1984, is verongelukt en hij is omgekomen."
Willem moest dit even laten bezinken. Toen zei hij: "Als Kasparov nooit wereldkampioen is geweest, dan zijn ook zijn schaakuniversiteiten nooit opgericht. Maar hoe is het schaken zo afgezakt?"
"Kasparov was de sterkste jonge speler van zijn tijd. Na zijn overlijden is er geen enkele jongere meer gekomen die Karpov aankon. De interesse voor het schaken nam daardoor steeds meer af en Karpov bleef wereldkampioen tot hij in 2038 tijdens de WK-match overleed. Zijn veel zwakkere tegenstander werd toen wereldkampioen. Het aantal meesters nam daarna af en daarom werden de kandidatenmatches afgeschaft. Sindsdien speelt de wereldkampioen alleen nog tegen uitdagers die met het prijzengeld over de brug kunnen komen. De huidige kampioen, Sugarpie, heeft al 20 jaar geen uitdager gehad."
"Misschien kan ik het eens proberen," zei Willem met een schuin lachje dat verried dat hij een grapje maakte. Rockox doorzag het, maar ging er serieus op

in: “Dat is misschien helemaal niet zo'n raar idee, Willem. Hij is waarschijnlijk bij lange niet zo sterk als de topspelers in jouw wereld.”
“Hoe sterk is hij dan?”
“Hij heeft een rating van 2315,” sprak Rockox, “en jij?”
Willem trok zijn wenkbrauwen op en zei: “2450.”
“Allemachtig,” schrok Rockox, “goede kans dat je een match zou kunnen winnen!”
Willem grinnikte: “Appeltje-eitje zeker?”
“App... eh, wat?”
“Laat maar. Dat is een uitdrukking die ik altijd gebruik.”
Nicolaas Rockox schudde licht met zijn hoofd en stak toen langzaam een vinger op. “Weet je, als we een geldschieter kunnen vinden, zou je een gooi kunnen doen naar de titel.”
“En om welk bedrag gaat het dan?” vroeg Willem.
“Twee ton,” zei Rockox.
“Als het lukt om zo'n bedrag bij elkaar te krijgen, wil ik wel een nieuwe uitdager voor hem zijn,” zei Willem. “Dat zou het schaken een goede stimulans kunnen geven. Ik weet alleen niet hoe realistisch het is om geïnteresseerden te vinden.”
“Ik denk, dat ik wel iemand ken die garant wil staan voor het geld,” sprak Rockox. “Ik zal kijken wat ik kan doen en volgende week hoor je het dan wel. Laat nu eerst maar eens zien wat je kunt.”
Willem haalde zijn Padd uit de tas die hij nog steeds in zijn hand had en startte hem op. Op het scherm verscheen de stelling die hij een paar dagen eerder had bereikt. Hij was er nog niet toe gekomen om de partij af te maken.
“Oh, een schaak-app!” riep Christine uit.
“Dat hebben jullie natuurlijk ook niet,” sprak Willem.
“Nee,” zei Rockox, “maar wat niet is, kan komen.” Hij keek naar de stelling op het scherm.

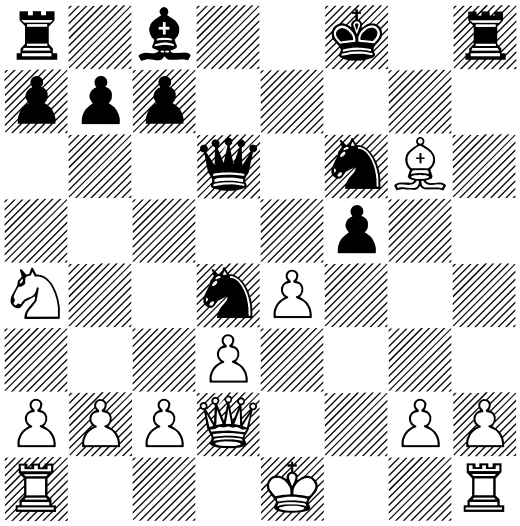

“Interessante stelling,” sprak hij, maar Willem zag aan zijn blik dat hij de fines-

ses nog niet zag. Christine begon echter te lachen: “Schitterend! **1. ...Dg3†** en wit heeft problemen.”
“Heel goed,” zei Willem verrast. “Dat heb je snel gezien.”
“Ja, ze is niet voor niets onze clubkampioen,” lachte Rockox. “Looks and brains, dat is mijn dochter.” Het leverde hem een stomp op zijn arm op van Christine.
Willem keek haar met ongeveinsde bewondering aan. “En hoe gaat het verder?”
“Wel,” antwoordde ze, “de koning moet opzij en dan valt de loper op g6 en zwart heeft twee stukken voor twee pionnen. En als wit slaat, loopt wit mat: **2. hxg3 Txh1† 3. Kf2 Pg4** en uit.”
Terwijl zij gedrieën naar de stelling stonden te kijken, waren er meer clubleden binnen komen lopen. Rockox draaide zich om om te zien wie er allemaal al waren en pakte Willem bij de arm. “Kom, ik stel je even voor aan onze mensen.” Ze maakten een rondje langs de schakers.
“Misschien moeten we vanavond ter ere van jouw komst eens iets anders doen dan de gebruikelijke onderlinge competitie,” zei Rockox.
“Simultaan?” stelde Willem voor. Hij keek rond in het zaaltje en telde zo snel een twintigtal aanwezigen, die, nu ze wisten dat er een echt ‘kanon’ aanwezig was, enthousiast de tafels in een kring zetten en in een mum van tijd al het spelmateriaal klaar hadden staan.
“Maak je borst maar nat,” klonk de stem van Christine achter hem. Willem draaide zich om. “Dat is mijn tekst, antwoordde hij, terwijl zijn ogen even snel naar beneden flitsten, iets dat haar niet ontging.
Twee uur later had Willem nog twee tegenstanders over. Christine was, naar verwachting, er één van. Even later was ze als laatste over en keek naar hem op: “Remise?”
Willem keek naar de stelling en grijnsde. “Je kunt het altijd proberen, he?”

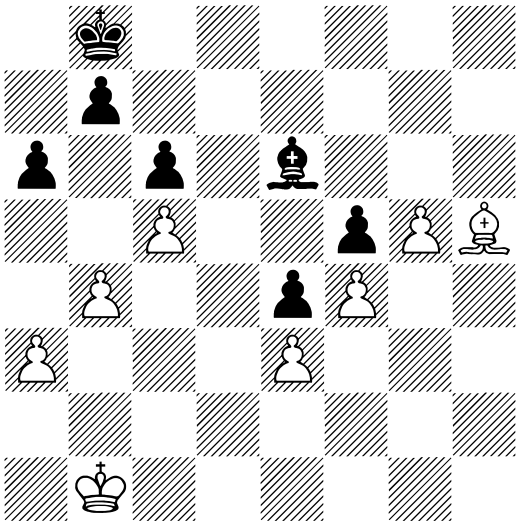

Christine haalde een schouder op en gaf hem haar beste glimlach.
“Ik ben bang dat ik het aanbod ga afslaan.” En hij speelde **1. g6**. Christine reikte hem meteen de hand. “Je hebt gelijk, ik kon het proberen. Je had het uiteraard

goed gezien: **1. ...Kc7 2. g7 Kd8 3. Lg6** en ik kan Lh7 niet pareren en als ik dat wel doe vallen de pionnen op f5 en e4. Gefeliciteerd."
Haar vader was naast haar komen staan en zei: "100%, Willem. Je bent echt veel te sterk voor ons. Van wat ik heb gezien, weet ik nu zeker dat ik er mijn schouders onder ga zetten om je als uitdager van de wereldkampioen naar voren te kunnen schuiven. Als je dat zelf ook wilt natuurlijk," voegde hij er snel aan toe.
"Absoluut,"zei Willem. "Elke kans op inkomen is meegenomen. Ik moet binnenkort toch ook op zoek naar werk. Het is maar de vraag of ze nog iets voor me te doen hebben bij het Ruimtevaartcentrum."
Rockox stak een vinger op. "Ook daar zal ik zien wat ik voor je kan doen."
Na nog wat gezellig nakaarten aan de bar wandelde Willem rond half twaalf huiswaarts. Fluitend. Het leven begon er steeds beter uit te zien.

23

Een paar dagen later werd Willem gebeld. Toen hij het scherm van de visofoon inschakelde zag hij dat het kolonel Lautier was.
"Hallo, Willem," sprak deze opgeruimd. "Ik bel je om te zien hoe het met je gaat."
"Beter dan ik had kunnen denken," antwoordde Willem. "Ik heb zelfs een schaakclub gevonden."
"Dat is echt een passie, geloof ik," sprak Lautier. Willem knikte: "Echt wel."
Lautier glimlachte. "En ik heb misschien werk voor je. Onze technische mensen zijn jouw ruimteschip aan het bestuderen en met de mogelijkheid van die machine zal het eindelijk mogelijk zijn om vluchten naar de buitenste regionen van ons zonnestelsel te maken. Ik heb begrepen dat we binnen een paar dagen naar Pluto en zelfs Sedna kunnen maken."
"En nu willen jullie mij als navigator?"
"Als je dat leuk zou vinden. Je kent het toestel beter dan wie ook."
Willem krabde op zijn hoofd. "Hm, ik heb misschien nog andere ijzers in het vuur, maar ik wil altijd proberen om jullie te helpen met het trainen van andere navigators. En mocht ik tijd hebben, zal ik een tochtje naar Pluto niet afslaan. Zoals je zegt, met dit toestel is dat appeltje-eitje."
Lautier trok een wenkbrauw op. "Appeltje... wat?"
"Nee, niks. Een stopwoordje van me," antwoordde Willem. "Het is voor mij op dit moment nog niet duidelijk wat ik allemaal ga doen."
"Geeft niet," zei Lautier. "We verwachten toch niet eerder meer te weten dan medio januari. Ik neem nog wel contact met je op en tot die tijd word je uiteraard gewoon doorbetaald."
"Ik waardeer het zeer dat je aan me hebt gedacht," zei Willem.
"Goed om te zien dat het goed met je gaat," zei Lautier.
Ze verbraken de verbinding en Willem keek uit het raam. Weer een perspectief erbij.

24

Op 6 oktober stapte Willem weer op de club binnen. Zodra Rockox hem zag, wenkte hij hem dichterbij. “Ik heb goed en slecht nieuws voor je. Het slechte nieuws is dat ik nog geen uitsluitsel heb over het sponsorgeld. Ik heb moeten praten als Brugman om het geld los te krijgen, maar heb nog geen definitieve toezegging. Het goede nieuws is echter dat ik op een ander idee kwam en alvast wat heb rondgevraagd, met positieve respons. Wat zou je er van denken om in andere regio’s simultaans te gaan geven? Tegen betaling uiteraard. Zo heb je alvast een bron van inkomsten.”
“Dat lijkt me heel leuk om te doen,” zei Willem. “Alleen wel jammer dat het zo moeilijk om het inleggeld voor een WK-match bij elkaar te krijgen.”
Rockox klopte hem op de schouder en zei: “We krijgen het wel bij elkaar. Ik heb een uitgebreid netwerk.”
Willem knikte en keek om zich heen. “Is Christine er niet?”
“Nee, die moest werken vanavond,” zei Rockox.
“Dan ga ik even bij haar langs,” zei Willem. “Ik wil haar te eten vragen.”
“Succes,” zei Rockox en hij knipoogde.

25

Christine had gelijk ja gezegd, toen hij haar vroeg, en op de volgende clubavond zat zij tegenover hem te smullen van een rijsttafel, zijn specialiteit.
“Wat kun jij lekker koken,” zei zij, terwijl ze de laatste hap naar binnen werkte.
Willem glom van trots. “Heb je trouwens gezien dat je op de kabelkrant staat?” vervolgde ze.
“O ja?” zei Willem verrast. Hij schakelde de televisie in. Inderdaad, er stond een verslag van een persconferentie, gehouden in Parijs door zijn vrienden van het Ruimtevaartbureau.
Op dat moment ging de visofoon. Willem nam op. Op het beeldscherm verscheen het gezicht van een hem onbekende man, die zich voorstelde als Karl Carls. Hij bleek de kennis van Rockox te zijn en financieel directeur van het bedrijf dat geld beschikbaar wilde stellen voor zijn match met Sugarpie.
“Ik las op de krant over uw ruimtereis en omdat dat goede publiciteit oplevert, willen wij u het volgende voorstel doen: als u uw naam en gezicht wilt lenen voor reclamedoeleinden voor onze producten, dan betalen wij alle onkosten die u heeft bij het spelen van uw schaakmatch.”
“Om wat voor producten gaat het?” vroeg Willem.
“Sportartikelen.”
“Ook schaakborden?”
“Die produceren wij in kleine hoeveelheid als er vraag naar is, maar als uw naam met die match verbonden wordt en u heeft succes, dan zou het tot een vaste productielijn kunnen komen.”
“Fantastisch,” straalde Willem. “Ik doe het.”
“Uitstekend,” zei Carls. “Ik zal het contract laten opstellen door onze advocaten.

Wanneer schikt het om het te komen tekenen?”
Ze maakten een afspraak voor maandag 24 oktober en beëindigden het gesprek. Stralend keek hij Christine, die het gesprek had zitten volgen, aan.
“Ik kan mijn match gaan spelen.” riep hij uit. Toen bedacht hij zich en vulde aan: “Als ik tenminste in contact kan komen met Sugarpie.”
“Dat lost mijn vader wel op met al zijn contacten,” zei Christine. “Kom, eet af. Straks zien we hem wel op de club.”

“Beschouw het als geregeld, Willem,” zei Rockox een uur later, “maar het kan wel even duren voor er iets vastligt.”
“Dat is niet erg,” antwoordde Willem. “Het idee dat de match eraan komt, is voor mij voorlopig genoeg.” Hij stak zijn duim op.
“En ik wil graag met je mee als je dat contract gaat tekenen. Ik heb Karl al een tijd niet meer gezien en grijp deze gelegenheid graag aan om weer eens borrel met hem te gaan drinken.”
“Dank u wel voor alle hulp, meneer Rockox” zei Willem.
Rockox wuifde de lof weg. “Geen probleem. En noem me Nicolaas. Meneer Rockox is mijn vader.”
Christine kwam met twee koppen koffie de speelzaal binnen. “En? Geregeld?” vroeg ze.
Willem pakte de koppen van haar over, zette ze neer en sloeg zijn armen om haar heen.
“Oeh,” zei ze, breed grijnzend. Willem drukte zijn lippen op de hare.
“Niet hier,” zei Christine. “Kom volgende week zaterdag bij mij eten.” En ze keek hem veelbetekenend aan.
“Dan pas?” reageerde Willem.
“Sorry, maar het kan niet eerder. Ik moet overmorgen naar het oosten van de unie voor een boekschijvenbeurs. En ik kom pas vrijdag weer terug.”
“Bel je me?” vroeg Willem, terwijl hij door haar lange, zwarte haren streek.
“Bellen vanuit Warschau is niet goedkoop,” zei Christine lachend, “dus het moet wel op jouw kosten, hoor.” Willem trok een lelijk gezicht. ”Grapje.”
Rockox zag het van een afstandje en glimlachte.

26

De week ging tergend langzaam voorbij. Op maandag werd een mooi contract getekend bij de firma van Karl Carls dat behalve het sponsorgeld ook een extra bonus voor Willem bleek te bevatten. De dagen erna reisde hij naar diverse plaatsen in het land om simultaans te geven en dat leidde zijn gedachten af van de afwezigheid van Christine. Zij had hem duidelijk ook gemist. Het etentje bij haar thuis was zeer geslaagd en vooral het toetje was onvergetelijk.
November kwam, Willem gaf simultaans, poseerde voor een reclamecampagne van zijn sponsor en werd uitgenodigd voor een directieborrel waar hij de algemeen directeur van het bedrijf ontmoette. Tot zijn grote verrassing bleek dat

Nelis Zijderlaan zijn, die in deze realiteit nooit piloot geworden was, maar in zaken gegaan. Het klikte direct tussen de twee mannen. Sommige dingen overbrugden zelfs de grens tussen realiteiten, dacht Willem.
Begin december belde Rockox hem op met het nieuws dat Sugarpie de uitdaging had aangenomen.
Hij zei: "Willem, houd januari en februari vrij, want de match zal beginnen op woensdag 11 januari. Dat leek me wel en mooie datum." Nicolaas knipoogde en Willem wist waarom.

Epiloog

Kerstavond 2185.
Willem was bij de familie Rockox uitgenodigd voor hun jaarlijkse kerstdiner. Christine zat naast hem.
"Binnenkort is het zo ver," zei Nicolaas. "Ben je je al aan het voorbereiden?"
"Natuurlijk," antwoordde Willem. "Ik mag deze kans niet laten schieten. De geschiedenis begint opnieuw."
Christine keek hem met opgetrokken wenkbrauw aan. "Hoezo?"
"Zoals je weet is Sugarpie akkoord gegaan met een match over 24 partijen, te beginnen op 11 januari in London," zei Willem. "En weet je wat het aardige daarvan is? Op 11 januari 1886 speelde Wilhelm Steinitz de eerste partij van de allereerste officiële WK-match tegen Zukertort. Precies 300 jaar geleden dus en nu heb ík de kans om een heel nieuw begin te maken met de WK-matches."
Willem's gezicht straalde. "En ik zou het leuk vinden als jij meegaat."
Christine lachte en nam een slokje wijn.
"Dat wil ik heel graag," zei ze, terwijl zij een hand op zijn arm legde, "maar nu is het Kerstmis, al eeuwen het symbool van een nieuw begin. Ik wil daarom voorstellen daarop te drinken."
"Helemaal mee eens," zei Nicolaas.
"Ja," zei Willem, terwijl ze klonken, "op een nieuw begin."

André Wagner
(Den) Haag, 16 december 2013

Noot van de auteur:
Dit verhaal is een herbewerking van een korter verhaal dat ik schreef in 1990 voor het Kerstbericht van de Schaakvereniging Haags Gemeentepersoneel.
Namen van personen zijn volledig of gedeeltelijk afgeleid van die van bestaande personen uit heden en verleden; echter, daar houdt iedere gelijkenis op.

Schaakagenda

Januari 2014

do	2	Interne seniorencompetitie; ronde 14
do	9	Interne seniorencompetitie; ronde 15
		DD 3 - SHTV 3
di	14	Rijswijk 2 - SHTV 2
do	16	Interne seniorencompetitie; ronde 16
		SHTV 4 - Novelty Destroyers 1
do	23	Interne seniorencompetitie; ronde 17
za	25	**[jeugd]** PK cat. E
		HSB dameskampioenschap
do	30	Interne seniorencompetitie; ronde 18
		SHTV 1 - Schaakhuis 1
		SHTV 4 - Prometheus (DSC 9)

Februari 2014

za 1 t/m zo 2		**[jeugd]** PK cat. D; finale
do	6	Interne seniorencompetitie; ronde 19
		SHTV 3 - DD 5
do	13	Interne seniorencompetitie; ronde 20
		SHTV 2 - Botwinnik 2
za	15	HSB rapidkampioenschap
		NK Snelschaken voor Clubteams (Rosmalen)
ma	17	WSC 2 - SHTV 1
do	20	Interne seniorencompetitie; ronde 21
za	22	**[jeugd]** Grand Prix 5 (Pionnetjes, Schiedam)
do	27	Snelschaakkampioenschap

Aankomende evenementen:

Tata Steeltoernooi	vr 10 t/m zo 26 januari 2014
HSB PK Senioren/veteranen	vr 7 februari t/m vr 11 april 2014
Daniël Noteboomtoernooi	vr 28 februari t/m zo 2 maart 2014

kontrast
PRINTSERVICE

Kopieerservice bij KONTRAST
als goed in meervoud moet
KONTRAST
Tanthofdreef 7 te Delft
Tel. (015) 2618823

TEGOED
BON
VOOR

GRATIS

een paar daglenzen of
een paar weeklenzen of
een paar maandlenzen

duooptiek

THOMSONLAAN 93
2565 HZ DEN HAAG
Tel. 070 - 360 70 02

TEGOED
BON
VOOR

GRATIS

een paar daglenzen of
een paar weeklenzen of
een paar maandlenzen

duooptiek

THOMSONLAAN 93
2565 HZ DEN HAAG
Tel. 070 - 360 70 02

Wij werken graag met een stucloper.

Omdat niet iedereen dezelfde financiële situatie heeft en elk huis een andere aanpak vereist.
Dáárom beginnen we bij uw wensen, uw mogelijkheden en de verwachtingen voor uw woning.
Jan van Delden stucadoorsbedrijf helpt u graag om tot de juiste keuzes te komen. Zij zorgen ervoor dat alles glad verloopt zoals afgesproken.
Meer weten? Maak een afspraak voor een vrijblijvend kennismakingsgesprek.

O ja, en de stucloper gebruiken we voor bijvoorbeeld het tijdelijk afdekken van vloeren, gangen en trappen. Zo blijft alles netjes en schoon.

Jan van Delden
STUCADOORSBEDRIJF

Laan van Meerdervoort 1263 - 2555 BE 's-Gravenhage
✆ 070 - 323 98 09 - info@janvandelden.nl